

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

NYBLOM
NYA DIKTER

Litt.
Sv.

TRANEMÅLA
SÄMLINGEN

SKÄNKT TILL
GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK
AF
AUGUST RÖHSS

I. ELKAN
BOKBINDARE
STOCKHOLM,
Drottninggatan. N:111.

NYA DIKTER

AF

CARL RUPERT NYBLOM.

UPSALA,
W. SCHULTZ.

NYA BOKTITEL
INNEHÅLL

SM.
1 . . . . . Tilläggan . . . . .

Vjort.
2 . . . . . Från Brascen . . . . .
3 . . . . .
4 . . . . . CARL ROBERT WILHELM . . . . .
5 . . . . .
6 . . . . .
7 . . . . .
8 . . . . .
9 . . . . .
10 . . . . .
11 . . . . .
12 . . . . .
13 . . . . .
14 . . . . .
15 . . . . .
16 . . . . .
17 . . . . .
18 . . . . .
19 . . . . .
20 . . . . .
21 . . . . .
22 . . . . .
23 . . . . .
24 . . . . .
25 . . . . .
26 . . . . .
27 . . . . .
28 . . . . .
29 . . . . .
30 . . . . .
31 . . . . .
32 . . . . .
33 . . . . .
34 . . . . .
35 . . . . .
36 . . . . .
37 . . . . .
38 . . . . .
39 . . . . .
40 . . . . .
41 . . . . .
42 . . . . .
43 . . . . .
44 . . . . .

UPSALA,
KONGL. AKAD. BOKTRYCKERIET, 1865.

INNEHÅLL.

	Sid.
Tillegnan	1.
Visor.	
Från Frascati . 1	5.
2	7.
3	8.
4	9.
5	11.
Nu är det vår!	13.
På sjukbädden. 1	15.
2	17.
“Tala är silfver, tiga är guld!”	19.
Att vara två	21.
Palm och björk	23.
Ett hem i södern	25.
Tjugu år	27.
En minnesbild	29.
I det nya hemmet	32.
Den förstfödde	34.

Blandade dikter.

	Sid.
Sverige	39.
Paris	46.
Den fallande stjernan	51.
Sångaren	53.
En gammal student	56.
Vid en Chemists bröllop	60.
Till H. K. H. Hertigen af Östergötland	62.
Ord till musiken vid Magister-promotionen i Upsala 1860	63.
Helsning till Danmark	67.
Vid Nordiska Naturforskaremötet i Stockholm	70.
Till de Nordiske Naturforskarna i Upsala	73.
Vid Carl Johans Förbundets högtidsdag	76.
Vid Upsala Universitets fest d. 4 Nov. 1864	79.
† Ord till musiken vid H. M. Enkedrottning Desiderias jordfästning	82.
† Vid min Faders graf	85.
† Fru Jenny Lindberg	88.
† Bernhard Elis Malmström	90.

Bilder från Italien.

På Medelhafvet	95.
I Rom!	99.
Via Appia	105.
Synderskan i La Scala Santa	108.

	Sid.
Månskensfärd	112.
Festen i Grottaferrata	115.
En Nobile	119.
Scirocco	122.
En Söndag i Rom	124.
Egerias dal	127.
En Romersk gendarm	130.
I Campagnan	133.
Villa Doria	136.
Vid Fontana di Trevi	139.
På golfven vid Napoli	142.
Blomsterflickan i Firenze	145.
En martyrs historia	147.
Svenska flaggan	154.
San Marcos lejon	156.
Vid Bavaria	159.

Efterbildningar.

Victor Hugo:

1	165.
2	169.
3	171.

Victor de Laprade:

Sånggudinnorna på stat	172.
----------------------------------	------

Byron:

Mörkret	187.
-------------------	------

	Sid.
Heinrich Heine:	
Stiltje	193.
Hafsspöket	195.
Friedrich Rückert:	
1	199.
2	200.
Anastasius Grün:	
Mannens tårar	201.
Konst och dikt	203.
Den sista skalden	205.

Tillegnan.

Skall om dig jag våga sjunga
Midt i världens marknadslarm?
Skall hon yppa, säg, min tunga,
Hvad jag gömmer i min barm?

Blommor, som till lif du lockat
Med din kärleks sol i lön, —
Blyga visor, dem du plockat
Liksom bär inunder snön?

Låt dem flyga! Deras värde
Blir din andes pregel dock:
Då du lifvets konst mig lärde,
Löstes lyrans toner ock.

I din kärleks milda skola
Tog jag åter hvad jag glömt,
Fick i lifvets sken mig sola,
Jaga bort, hvad falskt jag drömt.

*Drömmens verld är icke sångens,
Lifvet sjelft är poesi.
O, hur finner dock ej mångens
Mörka blick blott natt deri!*

*Och den enkla hvardagsprosan
Är ett berg med malm så ren,
Spränger hjertats eld blott kosan
Dristigt i den hårda sten.*

*Ja, så länge kärlek strålar,
Fins ej någon prosa mer;
Han är solen lik, som målar
Öknens, så att gladt den ler.*

*Tack för lif, som du mig skänkte,
Tack för sång, som du mig gaf!
Tack, att all min flärd du dränkte
I din kärleks stilla haf!*

*Kom att åter toner kalla
Ur mitt hjertas strängaspel!
Hur de klinga, — alla, alla
Fått af dig sin bästa del.*

V I S O R.

Från Frascati.

1.

Ensam med mig sjelf och med naturen,
Låt mig hviska några ord till dig,
Du, som kom, på vårens vingar buren,
Med ditt hjertas unga vår till mig.

Allt är tyst: kaskaden ensam talar
Med en röst af stilla vemod full;
Fjerran ligga Tiburs berg och dalar,
Simmande i aftonsolens guld.

Men ett ljud, ett ord blott hvarje bölja
Hviskar vid sin färd i dalens famn,
Och hvar stråle tycks i purpur hölja
Icke bergen, men ditt kära namn.

Och cypresser upp mot himlen peka,
Lagrar grönska här på kullens topp,
Medan tusenåra minnen smeka
Hjertat underbart med tro och hopp.

Men ett minne blott, ditt minne susar
Genom skogens kronor för min själ,
Och ett hopp, ett enda mig berusar,
Och hvad det mig säger, vet du väl.

Ty du sorlar i kaskadens vågor,
Och du hviskar ju i skogens sus,
Och du blickar fram i solens lågor,
Och du gör min verld så rik och ljus.

Så, ack så du är mig alltid nära,
Fastän långt ifrån mitt öga skild:
O natur, må som i dag du bära
Evigt dragen af den ljufva bild!

2.

Du är min! — Jag kan ej fatta,
Hvad den tanken säga vill,
Fastän ljusets första stråle
Jublar, att du hör mig till.

Du är min! — Jag kan ej tänka
Annat än de trenne ord,
Medan dagens stunder vandra
Som en dröm utöfver jord.

Du är min! — När qvällen kommer
Tror jag ej min lycka sann.
Nej, jag vann ju himlens glädje
Här på jord, om dig jag vann.

Du är min! — Jag kan det fatta
När till sist jag somnar in,
Ty i drömmen sjelf du hviskar
I mitt öra: jag är din!

3.

Lik floden, som grumlig skyndar
Sin väg öfver slätten fram,
Och ljuset kan icke sig bryta
I böljan för stoft och dam;

Så flöt min ensliga lefnad
I mörker och qualm framåt.
Jag visste ej, hvad jag ville,
Jag kände ej sjelf min stråt.

Men lik en bäck från skogen,
Som fram mellan blomster far,
Sig kastar i flodens armar
Och gör honom frisk och klar;

Så göt du in i mitt hjerta
Ditt sinnes förfriskande vår:
Nu vet jag nog, hvad jag vill, och nu
Jag känner hvart vägen går.

4.

En enda liten fråga blott:
Hur kan så högt du älska mig?
Och se, jag märker dock så godt,
Du gör det innerlig.

Hvad ser du i mitt väsen väl,
Som är ditt sinne till behag?
En engel så till kropp som själ
Är du, — men icke jag.

Och säg mig sedan, hur du hann
Att finna mig i hast så rar?
Att jag för dig i blinken brann
Ej något under var.

Och säg mig sist: hur kan du tro,
Att du vill älska mig alltjemt
Och blifva engeln i mitt bo?
Tro mig, det är ej skämt.

Jag börjar nästan tvifla på
Hvad förr så stolt jag fann hos dig,
Att du har klart förstånd som få, —
Då du kan älska mig.

Och dock till himlen fromt jag ber,
Att du alltmera blind må bli.
Förlåt mig, flicka, men jag ser
Min framtids hopp deri.

5.

Hvad har jag gjort, att på min dunkla väg
Jag skulle finna dig, du underbara,
Och hvarför kom du mig till mötes, säg,
Med blickar, varma, oskuldsfulla, klara?

Hvad har jag gjort, att i mitt hjertas mark
Din kärleks förstling just du skulle gömma, —
Ack, en till hälften sköflad blomsterpark,
Der hoppet dött och dystra minnen drömma?

Hvad har jag gjort, att i min själ, der nyss,
Blott tviflets heta middagssol sig speglat,
Nu är så fromt, som när en moders kyss
På barnets läppar bönens ord beseglat?

Men hvad jag göra skall, — det känner jag.
Af mod och kraft mitt hela väsen skälver.
Jag trodde, det var qväll: nej, det är dag,
Och klarblå himlen kring min verld sig hvälver.

Ja, hvad jag göra skall, — det vet jag godt,
När du som hoppets stjernbild för mig blänker
Och blir mitt lif åt dig ett offer blott,
Det gäldar aldrig dock, hvad du mig skänker.

Ja, hvad jag göra skall, — det ser jag nu:
För Herrans fötter vill jag tacksamt digna.
Så bedja vi till honom, jag och du,
Att han vår unga kärlek må välsigna.

Nu är det vår!

"Tirili, tirili!

Jag är glad, jag är fri!"

Sjunger lärkan, och takt hon med vingarne slår.

Och det klingar så käckt,

Medan vindarnes fläkt

Kommer sjungande: "nu är det vår!"

Och jag ilar med fröjd

Genom dal, öfver höjd,

Ty med våren mot norden, mot norden det går;

Och jag helsar hans tåg

Öfver land, öfver våg

Med ett jublande: "nu är det vår!"

Och likväl — hur är allt

Både torftigt och kallt

Mot den himmelska lycka, derborta jag når,

När vi mötas en dag,

Lilla vännen och jag,

Och jag frågar: "o säg, är det vår?"

Tirili, tirili!

Då är drömmen förbi,

För min syn den som lefvande verklighet står.

I en blick, i ett ord

Ligga himmel och jord,

När hon svarar mig: "nu är det vår!"

På sjukbädden.

1.

Minnets strålar klart förgylla
Det förflutnas helgedom;
Löftesrika drömmar fylla
Vandrarn på hans väg från Rom.
Mellan södern, ack, och norden
Väntningsfull jag står i dag.
Fins en menniska på jorden
Mera lycklig dock än jag?

Tiberns lagerklädda höjder,
Häfdens röst från flydda år,
Konstens gudaborna fröjder,
Kärlek midt i Romas vår,
Vänskapsband för lifvet knutna,
Sköna bilder tusenvis, —
Allt blott ljufva minnen, njutna
I Italiens paradis!

Men i norden, högt i skogen,
Sitter liten dufva gömd;

Väntar stilla, väntar trogen,
Sjelf i tusen drömmar drömd.
O, ett sådant mål för färden,
Hvilken återkomstens dag!
Fins en menniska i verlden
Mera lyckans barn än jag?

Och likväl — om icke pröfvad,
Hvad är all vår lycka värd?
Ensam, stum, dock ej bedröfvad,
Ligger jag af plågan tärd.
Vingen vill ej längre bära
Andens oro. — Gud är god:
Den förmätne vill han lära,
Hvad han glömde: tålmod.

Så blott djupare jag känner
All min lyckas rikedom:
Kärlek, minnen, hopp och vänner,
Gamla Sverige, gamla Rom!
Älskade långt upp i norden,
Snart den kommer, mötets dag!
Fins en menniska på jorden
Mera lycklig dock än jag?

2.

Tro dock ej för stort på egna krafter!
Äfven eken falla kan till slut.
Nordanvinden pressar lif och safter
Ur den starkes jättelemmar ut.

Tro ej blott ditt ödes glada maning
Och din lyckas oförgänglighet!
Just i öfvermåttet göms en aning,
Att af jord hon kom: förglöm ej det!

Tro ock ej din egen vishet mogen
Till att styra båten utan lod!
Öfver syndarn vakar hämnden trogen,
Och en dödssynd heter — öfvermod.

Tro blott ett: att öfver hela verlden
Herrskar kärlek utan gräns och tal.
Åt din själ välsignelse beskär den
Ej i fröjd blott, men i sorg och qual.

Tro, att Han, som känner dina öden,
Ej förgäfves pröfvar, hvad du kan!
Öppen blick i lifvet och i döden, —
Det är tecknet på en riktig man.

Tro på Gud och rista dessa rader
Djupast in i hjertats grund hos dig:
”Jag kan intet af mig sjelf: min Fader
Verkar allting i och genom mig.”

— 93 —
"Tala är silfver, tiga är guld!"

Är det ej kostligt likväl, eller hur,
Stum som en fisk genom verlden att färdas?
Alla mig finna ett underligt djur,
Både de skönas falang och de lärdas.

Äter och dricker och sofver och ser,
Skrifver och drömmer och far och betalar,
Tycks så förnöjd, när jag tyst för mig ler,
Aldrig likväl med en menska jag talar.

Dock — hvilken flödande konversation
Förer jag icke med hela naturen!
De ha ett språk med båd' färger och ton,
Blomman och bäcken och skogen och djuren.

Alla mig känna och dem känner jag, —
Skulle vi då icke trifvas tillsamman?
Ljufliga bilder af tusende slag
Väfva vi hop under glädje och gamman.

Dock — en besynnerlig sak, — det var sant!
Midt i de lekande bilder, vi väfva,
Skymtar alltjemt en gemensam bekant,
Ack, en förtrollande dotter af Eva.

Henne är bäcken förälskad uti,
Hon är nu skogens och blomstrens förtjusning;
Om henne sjunger båd' fågel och bi
Och sjelfva vindens melodiska susning.

Tänk, hvilken lockande himlaconcert,
När jag får styra den till, som jag önskar!
Ack, om den lilla blott sjelf vore här! . . . .
Hör, hur det klingar, och se, hur det grönskar!

Stum som en fisk genom verlden att gå
Har dock en fröjd, som ej kännes af mången.
"Vis är blott den, som kan tystna'n förstå:"
Nu har jag riktigt begripit den sången.

Att vara två.

En är bra, men bäst är två,

Sorgligt är att ensam gå,

Tycker vandraren på vägen,

Och det är ej blott en sägen:

Jag har pröfvat saken sjelf

Mången gång på lifvets elf.

Aldrig får jag ärligt svar,

När mig sjelf jag frågat har.

Ej min fröjd mot bilden nickar

I en annans glada blickar.

Ej min sorg jag spegla får

I ett annat ögas tår.

När en dumhet man begått,

Att bli bannad gör så godt.

Vänligt bifall af en annan

Är som segerkrans kring pannan.

Och hur ljuft ibland att få

Bannas, prisa sjelf också?

Nej, en vän att lefva för.
Ack, hur hjertans godt det gör!
Sjelfva sorgen blir en gamman,
Blir en gnista mer i flamman,
Som så småningom förtär
I ens själ hvart lågt begär.

Tror du, tror du, hjertevän,
Att jag är dig värdig än?
Tror du, jag är ödmjuk vorden
Som det minsta barn på jorden?
Tror du jag är mild och from
Som ditt hjertas helgedom?

Kanske blir jag så till slut,
Innan gnistan slocknat ut,
Om till ro du vaggar stilla
Hjertat, fylldt af flärd och villa,
Du min lefnads rikedom,
Du min lyckas rot och blom!

Palm och björk.

Nog mins jag, när min glada blick
Den första palmen helsa fick.
Det var på Romas kejsarborg
Hon vuxit upp ur grus och sorg.

I sommarsolens heta glöd
Hon stod deruppe liksom död
Och skugga gaf, till tack för vård,
En tyst och ödslig klostergård.

Der Romas Cæsar bott en gång,
Der ljud nu tiggarmunkars sång,
Och nära kullen, der hon stod,
I strömmar flutit heligt blod.

Det var en syn, af tankar full,
När dagens konung, hölj'd i gull,
Med fröjd i hafvets armar sprang
Och vesperklockan stilla klang.

Och nu — nu ser jag dig igen,
Du mina första drömmars vän,
Du ljusa, glada, svenska björk,
Bland furuskog så tyst och mörk.

Du spirar ur den fria grund,
Som nordens ande stolt och sund;
Du skakar dina unga blad,
Som Svenska lynnet rask och glad.

Och se, din vårligt ljusa lock
I hjertat väcker bilden ock
Af en, som leder tyst mitt spår
Från söderns glans till nordens vår.

Så helsar jag med jubel dig,
Den första landsman på min stig!
I Norden ses vi snart igen,
Du mina bästa drömmars vän!

Ett hem i södern.

En ensam gäst ifrån Norden kom
Att hvila vid Tiberns flod.
Och bleknade fröjder — det sjöng han om,
Och slocknadt var hopp och mod.

Då fann han der uti söderns vår
Ett hem så kärleksrikt;
Han tyckte på nytt han var tjugu år,
Och allt såsom då sig likt.

Han tyckte sig vara ett barn och få
Sig hvila på moderlig arm,
Och dock han föddes till man just då
Och kände sig stolt och varm.

Ty kärlek vann han af ädel halt
För färden på livets elf,
Och sist han vann det bästa af allt,
Han vann — ja, han vann — sig sjelf.

Nu tack för friden i vänligt bo;
Jag glömmer det ej så brådt,
Ty fins i min själ en gnista af tro,
Så hafven J båda den fått.

Ja, fins der en gnista af tro — nåväl,
Så hafven J skapat den.
Hvad under då, att med tacksam själ
Jag ger den som låga igen!

Tjugu år.

Hur underbart! Jag dikta vill
Och varmt mitt hjerta brinner,
Men mina tankars ur står still,
Och ord jag icke finner.
Ty allt, hvad tanken hittar på,
Är svagt och tomt och kallt ändå
Emot det slag, mitt hjerta slår
Af fröjd, att du är tjugu år.

Ack, när med mildt, förklaradt sken
Din blick emot mig glänser,
Liksom min barndomsverld så ren,
Med kärlek utan gränser,
Då står du som en engel der
I ljusets dräkt så glad och skär,
Och aldrig, aldrig jag förstår,
Att du är redan tjugu år.

Och dock — när tankens flammor upp
Mot högre verldar flyga,

Då vill i dina drömmars lopp
Min själ med tjusning smyga.
Då ser jag klart i hvarje drag,
Att du är allt — och intet jag:
Ej längre fatta jag förmår,
Att du är endast tjugu år.

Du är den rosenbuske lik,
Man ser vid Tiberns stränder,
På blom och knoppar evigt rik,
Hur än sig solen vänder.
Har våren färgat knoppen röd?
Har sommarns sol tändt blommans glöd?
Jag vet ej, men jag häpen står. —
Så blir du evigt tjugu år.

Dock nej, — hit till mitt hjerta kom,
Du flicka utan like!
Hvad bryr jag mig i världen om?
Du är mitt himmelrike,
Du är min tro, mitt lif, min brud,
Dig har jag fått som skänk af Gud.
O, att Han gaf oss hoppets vår
I dag med dina tjugu år!

En minnesbild.

Kom min flicka! Bort till Tiberns strand
Låt oss fly på drömmens lätta vingar!
Kan du se Sanct Peter som i brand,
Lyst af solen, medan vesper klingar?

Kan du se ditt Pantheon igen,
Himlaljusets stolta jättekupa?
Och vår Villa Doria, mins du den,
Der, som solen plär i hafvet stupa?

Kan du se Maggiores Campanil
Springa mäktig upp från Viminalen?
Mins du Osterians enkla stil
Mellan gröna vigner ner i dalen?

Kan du se oss liksom förr en gång
Under murgrönsmäckade ruiner?
Mandoliner klinga, dans och sång,
Medan jorden ler och himlen skiner!

O, jag mins den dagen som i går,
Med violdoft och med menskohvimmel,
Skämt och vino bianco, sol och vår
Och kring allt Italiens blåa himmel.

Och så månsken, och i qvällens ro
Vattnets sorl uti Tritonens snäcka. . . .
Stjerneglans och drömmar, hopp och tro
I en rymd, dit inga tankar räckta!

Är det sanning, är det ej en dikt,
Ej en drömbild, hägrad af poeten?
Ack, hur skön än tycks en skaldebikt,
Verkligheten dock är verkligheten.

Jo, en dikt det är — af kött och blod:
Så mig hviskar ringen på mitt finger,
Och en dikt af hopp och ungdomsmod,
Som sitt jubel i mitt öra ringer.

Och en dikt det är, af kärlek varm,
Som det höfves den i södern födde.
Tvenne år den legat i vår barm,
Och för hvarje dag den högre glödde.

Och en dikt det är af redlig tro,
Som med fröjd ser fram mot livets stider.
Men när du blir engeln i mitt bo,
Då blir dikten verklighet omsider.

I det nya hemmet.

Vi två äro ett! Kan du förstå
De underligt ljufva orden?
Att jag — just jag skulle skörda få
Din kärlek, du enda på jorden?
Att under mitt tak du värdes bo
Och skapa mig der en himmel
Och dela min sorg och dela min ro: —
Hvem löser de gåtors hvimmel?

Och att du vill fröjda mig år från år
Med kärlekens ljufva qvitter?
Och att du vill gå, hvarhelst jag går,
Och sitta, hvarhelst jag sitter?
Och att du vill fylla min andes brist
Och öppna för mig Guds himmel?
Och att du vill dö, när jag dör till sist: —
Hvem löser de gåtors hvimmel?

Ack jo, det gör du, min hjertans kär,
Den gåfvan dig himlen beskärde.
Nu känner jag rätt, hvad kärlek är,
Af dig, af dig jag det lärde.
Gud signe den dag, då du rann opp
I ljus ibland menskors hvimmel,
Du mödornas tröst, du min framtids hopp,
Du sol på min lefnads himmel!

— 36 —

Den förstfödde.

Han kom på stormens vingar,
Han kom vid åskans dån! ...
Förmätet visst det klingar,
Men ack, han är min son.
Fins stolthet väl på jorden
Af mera ädelt slag
Än i de enkla orden:
Din fader — det är jag!

Ack jo, det fins en annan
Af ädlare metall
Kom, kärlek, fyll mig kannan;
En skål jag dricka skall
För en, som vet att vinna,
Hvad ingen aning tror,
För skapelsens hjeltinna,
För den, som kallas — mor.
Hvad yfves segrarn öfver
Som vadat fram i blod?

En moder dock behöfver

Långt högre hjeltemod.

Hon brottas gladt med döden

I bittra ögonblick: —

Hvem sjunger hennes öden,

Hvar är den krans, hon fick?

Jo, Gud ske lof, den striden

Har ock sin minnesvård,

Som ej förstörs af tiden

På någon kyrkogård.

Den växer som en blomma

I hvarje menskobarm, —

I bröst, om än så tomma,

I själ, om än så arm.

Den heter kärlek, sprungen

Ur livets bästa rot;

Den breder sig som ljungen

Till matta för din fot;

Den sträcker sig som furen

Med grenar högt i sky;

Den famnar all naturen,

Hvar morgon evigt ny.

I vårens första stunder

Är den en älsklig knopp.

För bruden som ett under

Slår den sin blomma opp.

Men allting öfvervinner

En moders kärlek huld,

Ty knopp och blom försvinner

För fruktens rika guld.

O du min lefnads engel,

Som lärt mig älska så,

Du blida liljestängel

Med morgondagg uppå!

Haf tack för allt, du trogna,

Hvad du mig lärt och gett!

Nu skall vår kärlek mogna,

Nu först vi äro ett.

I väns förtäring stunder
Är det en älsklig knopp
För bände som ett under
Sär den sin blommas opp
Men alltså älskvarinner
En moders kärlek bild
Ty knopp och blom förinner
För kärleks tråka kuld
O du min lefnads engel
Som här mig älska älska

BLANDADE DIKTER.

Har tack för allt, du trogen
Hvad du mig lurt och getit
Nu skall vår kärlek mogna
Nu fört vi äro ett
Nu fört vi äro ett
Nu fört vi äro ett
Nu fört vi äro ett
Nu fört vi äro ett
Nu fört vi äro ett
Nu fört vi äro ett
Nu fört vi äro ett

Sverige.

Sverige, Sverige! — O att kunna gömma
I ett namn, hvad ljuft i lifvet fins, —
Allt, hvad hjertat drömt och än vill drömma,
Allt, hvad själen tror och vet och mins!
Sverige, Sverige! — Vid det namnet klingar
Hvar förborgad sträng uti mitt bröst,
Hvarje känsla får som lärkan vingar,
Hvarje dämpad ton som hon får röst.

Fins en natt, der ej en ljusning röjes,
Om blott du, mitt land, är lyckligt än?
Fins en dag, hvars solglans ej förhöjes,
Om din ära blandar sig med den?
Fins en fägring på den vida jorden,
Som för mig ej bleknar inför din,
Fast så fattig och så högt mot Norden
Du bland fjäll och vågor nitats in?

Prydd med vårens rika blomsterkrona
Eller svept i vintermantel hvit,
Lika skön och fri jag ser dig throna
På din gamla högbänk af granit.
Vågens gördel du kring midjan slingar,
Nordens stjernor glimma i ditt hår,
Och med sammanlagda hvita vingar
Häfdens engel vid din sida står.

Skall jag sjunga dina gamla fjällar,
Djerfva, trotsande som Auka-Thor,
Der i djupet under gråa hällar
I de dunkla salar jätten bor?
Skall jag sjunga, huru hafven bullra
Mot din vilda, klippbetäckta strand,
När du sveper kring din höga skullra
Stormens svarta mantelbräm ibland?

Nej, din milda fägring vill jag sjunga,
Der du står i vårens gröna drägt,
Då med känslor, jublande och unga,
Hjertat fylls af hvarje vindens fläkt;

Då som perlband dina floder rulla
Genom ängens skimrande smaragd,
Och i vågens djup, den underfulla,
Solens bild som en juvel är lagd.

Jag vill sjunga dina blåa sjöar,
— Intet öga räknar deras tal —
Dina tusen, tusen gröna öar,
Dina bäckars dans i hvarje dal.
Öfver blida kullar vill jag flyga,
Och med själen andaktsfull och from
Som ett barn jag vill på tå mig smyga
Genom skogens tysta helgedom . . .

Skall jag der på dina minnen frossa,
Skall jag drömma om, hur stor du var?
Är det dock ej bäst att skölden krossa,
Se'n bedriftens jernätt slocknat har?
Hvad är kvar af dina stolta anor
Mer än häfdens halft förnötta skrift,
Några tomma namn och multna fanor
Och en rostad klinga på en grift?

Hvad är minnet? — Är en doft, som vinden
Sprider kring, se'n blomman vissnat ut;
Är en bild i ögat, som sög in den,
Innan synens snabba lif var slut;
Är ett echo, som med stormen blandas,
Medan svärdens klang förtonar än;
Är en stilla suck, som lyran andas,
När en fläkt från fordom fyller den.

Nej, om ock i minnets bildersalar,
I din storhets glans du är mig dyr,
Medan häfden om de tider talar,
Då du skrämde världen, ung och yr, —
Mycket mera kär du nu mig blifvit,
Se'n i blod din sol gick ned en dag
Och de bistra runor sorgen skrifvit,
Älskade, i dina ädla drag.

Dock — ännu är ej din stund förliden,
Ty den sol, som flytt, går upp igen.
Morgonrodna'n af den nya tiden
Strålar flammande som guld från den.

Natten är förbi, och himlens dager
Skall dig lysa uppåt ur ditt fall,
Och din storhets, dina minnens lager
Blott till högre värf dig elda skall.

Ja, ännu med smycken du dig kröner,
Som du fordom på din panna bar:
Frihet ger du än åt dina söner,
Frihet, mognad under sorgens dar.
Kraft och snille än som furor spira
Upp mot skyn utur din hårda grund,
Tro och kärlek dina hyddor sira,
Liksom sipporna en vårlig lund.

Hvilken väldig puls, som slår och glöder
Med föryngrad lefnadskraft i dig!
Högst bland nordens is och längst i söder
Speglar den i hvarje öga sig.
Det är kärleken till dig, vår moder,
Det är tanken på din framtids mål,
Som har broder sammanlödt med broder,
Som har härdadt hvarje viljas stål.

Äfven du var ung en gång, och styrkan
Gäste otämd i din kämpes barm.
Intet under, att med eldig dyrkan
Hildur blef hans brud så stolt och varm,
Och han syntes glad mot döden draga,
Blott hon fick hans hjertas sista bikt,
Och han skapade din ungdoms saga,
Underbar som skaldens skönsta dikt.

Men en sorglös ungdoms dar försvinna;
Lifvets allvar kommer dock till sist,
Och de tårar, öfver kinden rinna,
Vittna om de drömmar, hjertat mist.
Äfven dina luftslott vinden sopat
Undan med de vreda vingars par;
Äfven dina år har tiden hopat,
Och din bittra skola verlden var.

Derför gläd dig åt din mognads dagar,
Då på allvar lifvet börja får!
Det är barnet blott, som fjärlar jagar,
Blott den unge, som i drömmar går.

Mannens lif är verka, bedja, strida :
Låt oss lefva, som det egnar män,
Och med jublande förtröstan bida,
Hväd af Herrans hand oss väntar än.

Så framåt, mitt land, på ljusets bana,
Der du trampat re'n så månget fjät!
Odlingens och flitens segerfana
Svaje högt i heligt majestät!
Ty det kall, som du har fått på jorden,
Det är ädelt, det är stort förvisst :
Ljusets utpost mot den mörka norden
Står i kedjan icke lägst, men sist.

Är väl nu din framtid mer en villa,
Fordrar den ej allt ditt hjeltemod?
Fridens träd skall växa upp så stilla
Ur en grund, som vattnad är med blod!
I dess skugga skola nya släkten
Tacksamt skörda, hvad i dag du sår,
Och en gång i sista morgonväkten
Trygg du för historiens blickar står.

Då skall Sveriges gamla hjettesaga
Varda lif och sanning än en gång,
Och kring verlden dina kämpar draga,
Men med frihet och med ljus och sång.
Se, då glädjas våra fäders andar,
Att så skön och rik och stor du blef,
Och en segersång sig stilla blandar
I den dom, som häfdens engel skref.

Paris.

Fragment.

Paris, Paris! Du underliga gåta,
Du sol, som lockar hvarje fåfäng mygg!
Du undersköna mö, du hulda, såta, —
Du pulverhexa, smutsig, ful och stygg!
Du, för hvars onåd jordens dårar gråta,
När för din list en engel ej är trygg!
Man vill dig fly, — men tvingas hos dig stanna,
Man måste älska dig — och dig förbanna.

Din herrlighet åt världens barn du bjuder
Och hviskar mildt i deras öra: kom!
— Jag vet, jag vet, hur lockande det ljuder. —
Du är den Moloch, sagan talar om,
Uti hvars lemmar sinligheten sjuder
Med evigt nya lågors svall, och som,
Likt en maschin, till bränsle blott förbrukar
De millioner själar, dem du slukar.

Hvarthän jag går på dina boulevarder
— De stora ådror i jättinnans kropp —
Du minner om den tid, då leoparder,
Men icke menskors barn dem fyllde opp.
Som motgift mot din feber kejsargarder
Man blandat in uti ditt blodomlopp,
Och obelisker höjas, vatten leka,
Der fordom menskohufvud föllo bleka.

Och nu — för allt det blod, du låtit strömma,
Du slumrar liknöjd på din bädd af kalk?
Din brudgum, friheten, du hunnit glömma
Och af paulunen gjort — en katafalk?
Men nej, du tycks om andra tider drömma,
Om nya punkter i er giftobalk; —
Och ve den dag, då inför tribunalet
Du släpar den, som tydde lagen galet!

Ty sådan är du, och du varit sådan
Från förste Cæsars tid till dens, som är.
En qvinnosjäl dig Skaparn gaf i vådan,
Med hjertat fylldt af stormande begär,

Och därför ej du mäktar hejda klådan
Att pina något den, som har dig kär.
Men blir du då ej trött, du tusenåra,
Se'n tjugu sekel fått din panna fåra?

Nej, du är ung, du nya Magdalena,
Och frisk ännu och trotsande och glad!
Sjelf höstens aftonsol kan ej förmena
Sitt bästa guld åt dina vissna blad,
Och dina vesper-blickar, milda, rena,
Afspegla troget himlens stjärnerad,
Och frid och oskuld glimma tyst i strålen,
När månen strör sitt silfver på kupolen.

Jag såg det der i går i aftonstunden:
På Place de la Concorde jag gick förtjust;
I qvällens dunkel, halft aflöfvad, lunden
I darning stod för dagens sista pust;
Af torn och tinnar fylldes hela runden,
Aftecknad mot ett himlahvalf så ljust,
I ton så varm, som endast Han beredt den,
Som eger solens färger på paletten.

Då blef mig varmt om hjertat, och jag kände,
Hur ögats källor ville sprängt sin dam,
Och medan månens ljus sig stilla tände,
Jag hänryckt gick i mina drömmar fram
Och tänkte på den ädla eld, som brände
Midt under detta tanklöst yra glam:
Der mycket löje bor, skall mycket gråtas,
Men den, som älskat, skall också förlåtas.

Jag såg i andanom den tiden hägra,
Då äfven du ditt drömda mål har nått,
Då ingen kejsarvilja djerfves vägra,
Hvad för ditt väl och Frankrikes är godt,
Då på din strand blott frie män sig lägga,
Omsvärmade af ädla qvinnor blott.
O då — då måtte saligheten stunda,
Ty då är hela världen annorlunda . . .

Den fallande stjernan.

Österländsk folktro.

Osalige andarne sväfva

I ogenomtränglig natt,

Och djupets förfärliga tystnad

Blott störes af skärande skratt.

Men stundom de smyga sig sakta

Från eviga dödens land,

Och oförvägna de svinga

Mot ljusets leende strand.

Som läderlappar så tysta,

De fladdra bland stjernorna kring;

Men strålarne ögat förblända,

Och tankarne dansa i ring.

Då kommer en himmelens engel
Med straffets brinnande svärd
Och jagar den syndiga själen
Tillbaka till skuggornas verld.

Då ser du en stjerna, som faller
I flyende andens spår,
Då gråta himmelens skaror
På jorden en glimmande tår.

Sångaren.

Fins någon större martyr här i lifvet
Än den, som himlen begåfvat med röst?
Med skall han vara på allt, det är gifvet,
Skänka åt alla af tonernas tröst.
Sittande, liggande, sofvande, vaken,
Jemt skall han plåga sin fattiga hals;
Ja, om man noga betänker den saken,
Vore väl bäst han ej fått någon alls.

Aldrig det hålles en bjudning i staden,
Att man ej ser en qvartett i ett hörn.
Balkavaljererna i galoppaden
Snegla på sångaren, som vor' han en björn.
Först under måltiden hemtar han anden,
Tar igen skadan i mat och i vin,
Suckar: "Viel Plaisir hab' ich ausgestanden!"
När han ur fracken tar bort stearin.

Och när en middag högtidligen ätes,
Hoc est: med skålar, krokan och musik,
Sångarn, den lycklige, aldrig förgätes,
Sjunga han skall under slammer och skrik.
Komma blott sköflade fat till hans sida,
Ser han blott tomma buteljer och glas,
Nå, hvad gör det? Han är född till att lida,
Och han har vant sig att gå på kalas.

Lugn under natten han eger ej heller:
Kommer en vän, som är kär som en katt,
Måste han ut, om än lifvet det gäller,
Väcka mamselln i den mörkaste natt.
"Darrande ton" ur sitt bröst skall han pina,
Manad af älskarn, som bjuder på vin,
Och så på köpet "Kristallen den fina," —
Piken åt pappas "förgyllande skrin."

När han hos treffiga vänner sig sätter,
Tror han sig lugn med cigarrn och ett glas;
Pytt sa'n, på stund skall man sjunga quartetter:
"Käre, var hygglig! Det fattas en bas!" —

Och när en människa stoppas i grafven,
Tages han straxt af de sörjande fatt;
Ingen pardon, han skall löpa som slafven
Ut omkring sta'n för att låna en hatt.

Skall han då aldrig få ro här på jorden,
Fins ej en vrå, der man ej vill ha sång?
När han en hederlig make är vorden,
Är det väl slutadt med visor och språng?
Nej, då begynner den riktiga trallen
Då skall han sjunga: "tuss lullerli lull!"
Sitta beskedligt och gnola på pallen:
"Sof, lilla Calle, mitt sötaste gull!"

Herrlige sångare, en gång i tiden
Skall du likväl finna ro, om ej förr:
Ingen skall störa den husliga friden,
Ingen skall tigga om sång vid din dörr.
Då skall du lugnt med din gumma få gnabbas,
Plugga i fred med din Calle katches,
När af det lyckliga ödet du drabbas
Att för evärdliga tider bli — hes.

En gammal student.

Säg, har ibland du skådat
En underlig figur,
Med min utaf en Plato,
I trådnött, svart bonjour?
Än bligar han mot höjden,
Än stirrar han i vägg,
Och grå testar sticka
Utur peruk och skägg.

Han tycks professor vara
Och är dock blott student,
Men många lifvets sorger
Hans gamla hjerta känt.
Dock går han nöjd sin bana,
Trots all förtret och brist
Och litar på att "Polen
Noch nicht verloren ist."

Hans dagar äro tunga
Och hvar minut som bly,
Men hvart i verlden skall han
Förutan pengar fly.

Nu är han åldrig vorden
Och vigilerar än:
Den konsten fordrar öfning
Liksom allt annat, den.

Han mycket har tenterat —

I cirkelgång, förstås:

Då är den gamla visan,

Att börja om, gudnås.

Han nöter svarta fracken

Och gnolar alla dar:

"Än fins det qvar terminer,

Än kan jag nog bli karl."

Men ack, den värsta busen,

Som tärer på hans tid,

Som splittrar alla tankar

Och stör hans lefnads frid,

Det är hans varma känsla, —

Ty han har varit kär,

Och flickans bild den token
Ännu i hjertat bär.

Han visade sin kärlek
I handling och i skrift,
Han pluggade och trodde: —
Nu är den sköna gift.
Men fast hans dimbild ramad
Och drömmen gått i kras,
Han sväljer modigt sorgen
Uti ett bräddadt glas.

Så rullar fram hans bana
I många Herrans år,
Och som en forntidskämpe
Han bland de unga står.
Fast vishetsrunor spricka
På skrynklig panna ut,
Hvad hjälper det, när en gång
Krediten tagit slut?

Då börjar han att tänka?
Men tankarne stå still:

"Hvad båtår nu min lärdom?
Hvad skall jag ta' mig till?"

Så går han och funderar,
Och när det slutar bäst,
För sina sista dagar
Blir han — "collegii-häst."

Sist när på dödens färja
En gång han från oss han går,
Då kommer han till himlen,
Hvars dörr vidöppen står.
Liksom till en professor
Han klifver in helt rädd,
Ty se, den arma stackarn
Är ej tentamensklädd.

Der står han nu förbryllad
Och vill på dörrn igen:
"Förlåt mig, jag gått vilse,
Jag är ej färdig än!" —
Då skallar i hans öra:
"Hvi står du der så flat?
Stig fram, du gamla gosse,
Nu är du kandidat!"

Vid en Chemists bröllop.

Det är ej godt, att mannen blir allena:
Så lyder budet sedan Edens dar;
Ty först när kraft och mildhet sig förena,
Blir menskan åter, hvad en gång hon var.

Och mannen ofulländad går på jorden,
Om ej han söker upp sin andra hälft.
Då är han först en verklig menska vorden,
När kärleken sin dôme kring hjertat hvälfte.

Visst är det ljuft Minervas älskling kallas,
Men hennes gracer smaka dock af stål,
Och med egiden ofta nog har Pallas
Till sten förvandlat svärmarn vid hans mål.

Hur lycklig du, som än i vårens dager
Får famna jublande ditt ideal,
Som skördar myrten och ej endast lager
I vetats fattiga, men sköna dal!

Hur lycklig du, som får i lifvet känna
De tingens lagar, som du lefde i!
En "valförvandtskap," ädlare än denna,
Fann du likväl ej förr med din kemi.

En ädlare metall du ej skall vinna,
Med högre glans och mera klangfullt ljud.
Du fann den vises sten: dess namn är qvinna, —
För dig hon re'n förädlad är till brud.

Ty om ibland från fästet solen viker
Och hjertat kyls af sorgens hagelskur,
Hon ett alkali blir, som aldrig sviker,
När lifvets vätska reagerar sur.

Och när i glädjens middagssken du vankar
Och töckenslöjan bort från själen far,
Är hon ett filtrum för ditt hjertas tankar,
Der hvarje fällning ligger ren och klar.

Så lycka till uti den nya verlden!
Nu kan du sjunga: "Stå der du och frys, —
Men jag har fått en trogen vän vid härden,
Som hjälper mig med lifvets analys."

Till

H. K. H. Hertigen af Östergötland
i Sällskapet P. B.

Som stjernan i sky må du vandra din stig
Och sprida ditt ljus kring fosterjorden
Och lära oss det högsta för oss som för dig,
Att älska våra fäders land i nordnen.

Som fogeln i skog må du höja din sång
Och tjusa, en minnets härold vorden,
Att verlden må undrande säga en gång:
Så sjöng en ädel kungason i nordnen.

Som blomman på äng må din kärlek du ge;
Lik blomdoft uti ditt hjerta bor den,
Och jublande släkten en gång skola se,
Hur folk och furstar älskat här i nordnen.

Ord till musiken
vid Magister-promotionen i Upsala 1860.

CHORAL.

Du, som våra öden leder
Med din kärleks milda lag,
Se med nådigt öga neder
På de unges krets i dag!
Du all vishets källa är:
Lär dem Dig behålla kär.

Pris ske Dig, som dem beskärmat
Under mödans flydda tid,
Som till segrens mål dem närmat,
Skänkt dem kraft och mod och frid!
Du all vishets källa är:
Lär dem Dig behålla kär.

RECITATIV.

Nu Herrans tempel står i högtidsskrud
Och i sin fann dig sluter, unga skara.

Här är du närmare din Gud,
Här är dig godt — här är oss godt att vara.
Pingstliljan lik, kring lifsens träd
Du vecklar ut i dag din blomsterkrona.
Se, himlen öppnas! — Åt den nåd dig gläd,
Som vill och kan med himlen dig försona.
Vid lifvets skiljoväg du står,
Till sommar bytas skall din ungdoms vår.
Men vet du, hvilken makt dess glädje räddar,
När snön sig kring din tinning bäddar,
Som lockar rosor fram ännu på ålderns stig?
Förblif ett barn, — och himlen tillhör dig!

ARIA.

Så, blott så kan själens blomma
Knyta frukt, som evig är.
Derför — fly den falska, tomma
Ärelystnadens begär!
Hvad är vishet utan hjerta?
Blott ett skal med färger bjerta:
Ingen kärna gömmer det.
Visast är den man på jorden,
Som, ett barn i hjertat vorden,
Ser, hur föga dock han vet.

DUO MED CHÖR.

Då först på ungdomliga lockar

Du värdigt skall bära din krans,

Och segrarens ära dig vinka:

På jorden ej skönare fanns.

Då bygger du stilla en lycka,

Som står, om än glädjen dig flytt,

Och lagern, som stafven för Aron,

Skall grönska för gubben på nytt.

Så stark som en klippa i stormen,

Du trotsar då sorgernas haf,

Och gläds, när din Fader dig kallar,

Åt allt, hvad Hans godhet dig gaf.

CHÖR.

Fram! Nu vinkar dig segerlönen!

Ur ditt hjerta sig svinge bönen

Till den Fader, hvars hand dig ledde

I din lyckliga ungdoms dar!

Nu är heliga löftets timme.
Ofvan stoftet din ande simme
Med förädlade tankars offer
Till den Konung, som är och var!

Framåt, uppåt din bana gånge!
Mörkrets makter din själ ej fånge!
Tro och älska, hvad sannt och heligt
Hjertat gömt från din barndoms dar!—
Se, för dig, som nu ljuset viger
Till sin kämpe, vår bönsuck stiger
Upp ur tusende varma hjertan
Till den Konung, som är och var.

Helsning till Danmark

vid Studentmötet 1862.

Vårens himmel, klar och ren,
Blänker som en ädelsten.
Muntert öfver dal och höjd
Klingar lärkans jubelfröjd.

Mera blå

Ler ändå

Himlen i hvar hjertevrå,
När vid Sundets väna strand
Svensken helsar Danmarks land.

Här är tusen bokars ö,
Famnad af den blåa sjö,
Här är näktergalens lund
Vid det sköna Öresund.

Kraft och ro.

Flit och tro

Här i skydd för stormen bo,
Och en ärlig broderhand
Räcks oss här af Danmarks land.

Ädla folk, hvem lärde dig
Vandra stolt din egen stig?
Hvem gaf styrkan åt ditt svärd
I din frihets vapenfärd,
Der han stod,
Höljd med blod,
Landsoldaten, käck och god? —
Stor du var i stridens brand:
Tack för läran, Danmarks land!

Troget må vi följas åt
Hand i hand vår säkra stråt;
Samma himmel, blå som stål,
Samma minnen, samma mål!
Land och haf,
Lif och graf
Herren oss gemensamt gaf:
Nej, så skall ej splitets tand
Skilja oss och Danmarks land.

Hell din ungdom, Gefions ö,
Hell din hyddas troгна mö,
Hell din mannakraft, din dygd,
Hell din framtid, fagra bygd!

Ligg och dröm,

Mild och öm,

Här i friska vågors ström!

Perlan i vårt brödraband,

Hell dig, hell dig, Danmarks land!

Vid Nordiska Naturforskarmötet

i Stockholm, 1863.

Vi äro nordens söner alla:

En sträng natur vår moder är,
Som gifver kyssar, isigt kalla,
Men är oss dock oändligt kär.
Ty när hon mildt förklarad glöder
Som nu i sommarsolens brand,
Då finnes ej ett land i söder,
Så skönt, så godt som nordens land.

Då prunka stolt de Danska bokar
Med sommarkrona, ljus och rik,
Och björken sina grenar slokar
Vid stranden af en Mälarvik,
Och fjällets lösta forsar strömma
Fram under Norges dunkla fur,
Och tusen blommor ljufdigt drömma
Sitt tysta lif i Guds natur.

Se der det rika fält, som lockar
Vår skara hän på vikingståg!
En Floras blyga döttrar plockar,
En spejar djupt i hafvets våg.
Och bergen öppna sina salar,
Och skogens djur vårt byte bli;
Hur åskans gudastämman talar,
Hur stjernan vandrar, — tolka vi.

Det är en herrlig konst att tyda
Naturens dunkla teckenspråk
Och lära tingens andar lyda
Hvar blink ifrån förnuftets båk.
Och store män den konsten kunde,
Till heder för vår fosterbygd:
Välan, de dagar aldrig stunde,
Då de se ned till oss med blygd!

Så må vi Ljusets arf beskydda
I fast och broderligt förbund,
Och nya tider som de flydda
Må bygga fritt på gammal grund!

Hvad sannt och nytt vi lyckas spana
Uti naturens stora bok,
Blir segernamn på nordens fana,
Blir svärd att krossa mörkrets ok.

Förgäfves knöts ej då tillsammans
Det band, som enar oss i dag.
Hvar gnista kan föröka flamman,
Hur liten än hon tycks och svag.
Och därför må vi stånda, bröder,
I slutna kedja, man vid man,
Att blixten, som ett snille föder,
Af allas själar kännas kan.

Till de Nordiske Naturforskarene
i Upsala.

Innocue vivito, numen adest.

LINNÉS VALSPRÅK.

Här är Fyris, känd i sång och saga,
Här är vallen, prisad högt i nord.
Fordomtima mände fädren draga
Hit till väldig kamp, i häfden spord.
Här är lunden, der i andra tider
Vördad satt naturens höge drott,
Och odödlig glans kring sig han sprider,
Fast han var en fridens hjelte blott.

Så välkomna hit, J käre vänner,
Till den ädle blomsterkungens thron.
Dagens strider ej hans spira känner,
I hans folksång klingar fridens ton.

Låt en värld invid hans fötter bullra, —
Af dess stormar sjelf han intet vet.
Floras värld han bär på kunglig skullra,
Är dock lika lugn och mild för det.

Han är målet för Er ädla sträfvan:
Forska redligt med ett barnsligt sinn,
Frukta Gud i ödmjukhet och bäfvan,
Fast du blickat i hans verkstad in!
Bättre frukter bär ej jordisk möda,
Högre flygt ej menskans ande når,
Än när vetats rika källor flöda
Mildt välsignande kring hjertats vår.

Och den flygten styrs på säkra vingar
Af enhvar naturens trogna vän.
Se, den helsningen till Eder bringar
Fyris' gamla stad, J nordens män.
Högre bild förmår hon ej att kalla
För Er syn i mötets korta stund,
Än af honom, fadren för Er alla,
Patriarken här i Odins lund.

Tagen med Er hem till skilda trakter
Minnet af en glad, men snabb minut,
Som var nog likväl för kärleks makter
Till att strö sin sådd i hjertat ut.
Må vi hoppas af det ädla sädet
Nya skördar för vår fosterjord,
Friska knoppar på det stolta trädet,
Som vi kalla: en treenig nord!

Vid
Carl Johans Förbundets
högtidsdag

d. 11 Maj 1864.

När stormen går kring jord och haf
Och dvergar styra jordens lopp,
Då är det godt ur deras graf

De store mana opp.

Och han, som nämns vår hjeltekung,
Var stor i mycket, som man glömt.

Än är dock tidens dom för ung,

Än har ej häfden dömt.

Säg, var han ej en man af kraft,
En ek, som sprang ur stenig mark,
En lans med spets, ej blott med skaft,
En hug, båd' stor och stark?

Och därför upp mot strömmen sam
Så stolt den hårda kampens son,
Och därför gick han ständigt fram
Och näpste stormens dån.

Ett sekel, rikt på minnen, gått,
Se'n dagens ljus en gång han såg.
Från kojan till ett kungaslott

Hans bana stakad låg.

Med Sveriges framtid i sin barm,
Af Nornan förd, med kraft af stål,
Han bröt i hundra striders larm

Sin väg till ärans mål.

Han var ett lyckans barn, — javäl,
Men lyckan gör ej ensam allt.
När medvind blåser jemnt, en själ

Bäst pröfvas till sin halt.

Sjelft snillet stundom svindla kan
På ärans höjd för smickrets röst:
Slikt händer ej en riktig man
Med hjerta i sitt bröst.

När hundra år igen ha flytt,
Hur är det då i åldrig nord?
Då har den dunkla framtid grytt,
Hvars frö han lagt i jord.
Då minnas nordens brödrafolk,
Hvad under storm han byggde opp
Och säga: se, han var en tolk
Af nordens framtidshopp.

— 82 —
Vid

Upsala Universitets Fest

den 4^e November 1864.

Vi sattes af Gud i villande skog
Att smida vårt öde i verlden,
Och senor och kraft det gaf Han oss nog
Att sköta båd' plogen och svärden.
Men hugen blef varm, och hjertat det sjöd,
När harporna klungo om qvällen:
I saga och sång så sällsamt det ljud
Och lockade bort öfver fjällen.

Och vildt som en storm vårt vikingatåg
Drog framåt i ledning kring jorden.
Vi sökte på land, vi sökte på våg,
Hvad drömmen oss båd'at i nordnen:

Så söker ännu hvar yngling med lust
De bilder, som gyckla för anden,
Och lägger sitt hopp på främmande kust
Långt bort i de soliga landen.

Men tiden går fram som solen så tryggt,
Och tanken som kornet blir mogen
Och längtar igen från drömmarnes flygt
Till hemmet i villande skogen.
Och blicken blir ljus, och hugen blir varm;
Det klingar så sällsamt i qvällen:
Säg, är det en ton ur broderlig barm,
Som lockar oss bort öfver fjällen?

Hvad sökte vi förr bland stormar på haf?
Blott drömmens förgängliga hägring.
Se, här är det land, som himlen oss gaf,
Med skatter af storhet och fägring.
Att mötas i frid i hemmet en gång
Och helsa hvarandra som bröder, —
Så menade visst den lockande sång,
Som ledde vår kosa mot söder.

Och sagan till sist blef sanning en dag
För folken bak fjällarnes ryggar.
Nu stånda vi lugnt i fostbrödralag,
Och skuldra mot skuldra sig tryggar.
Nu skåda vi klart, hvad himlen har ment,
Nu se vi dess mäktiga vilja:
I människors barn, hvad Herren förent,
Det ingen på jorden skall skilja.

Ord till musiken

vid

H. M. Enkedrottning Desiderias Jordfästning 1861.

1:a CHÖR.

Svea folk, i kungagriften
Sänkes hon, som förr så varm
Under ödesdiga skiften
Låg vid hjeltekungens barm.
Hon var hans uti de dagar,
Då han skref för verlden lagar;
Hon var hans i fridens år.
Nu det trogna minnet klagar:
Folkets mor ej mer är vår.

Tacksamhetens tår må strömma
Väckt af hennes ädla bild.
När sågs purpurmanteln gömma
Kärlek mera rik och mild?

Dagar komma och försvinna,
Men på himlens stålgrund brinna
Evigt stjernorna ändå:
Så skall ock som mor och qvinna
Aldrig hennes namn förgå.

2:a CHÖR.

Nu är pröfningen slut: i de älskades rund
Hon ej mer med sin kärlek skall throna.
Hon har bytt i den skymmande aftonens stund
Mot en bättre sin gyllene krona.
Liksom Hanna i templet hon vandrat i frid,
Hon har skådat den saliga syn,
Hon har sett, hur vår lycka ur fara och strid
Börjat spira igen emot skyn.

Derför slumra i frid i den frejdade graf,
Der du väntas af son och af make!
Men din frälsade själ ofvan dimmor och haf
Öfver kungliga ättlingar vake.
Var ditt hjerta i lifvet den hemliga punkt,
Som dem alla dig närmare drog,
O, så verka som förr lika ljufvigt och lugnt, —
Från din himmel du mäktar det nog.

Du allsmäktige Gud, till de folk blicka ned,
Som hon knöt vid hvarandra på jorden!
Ty i moderlig famn med en kärlekens ked
Var det hon, som förenade Norden.
Kring den väldiga borg, hennes hjelte har byggt,
Har hon slingrat en doftande krans,
Och så visst, som den ständar i stormarne tryggt,
Hennes minne skall lefva med hans.

Vid min Faders graf

1861.

De brännande tårar, jag fäller,

De äro ej veklingens gärd,

Otröstliga smärtans ej heller:

Du, ädle, en bättre är värd.

Åt dig och ditt minne jag skänker

Det enda, som saknaden kan,

Men gladt genom tårarne blänker

Den tanken: du var dock en man.

Jag mins, hur mitt barnsliga öga

Med vördnad såg upp till din bild;

Det visste och anade föga,

Hur känslan derinom var mild.

Då tycktes ditt väsen mig vara

Som midvinterdagen så kallt,

Men äfven så friskt — och det klara

Det blänkande ljus öfverallt.

Men åren förgingo, och isen
Så småningom smälte med dem;
Det var, som om vårliga brisen
Gått värmande genom vårt hem,
Och blommor ur tufvorna sprungo,
— De blommor, dem kärleken sått, —
Och högt i mitt hjerta de klungo,
De orden: jag har dig förstått!

Och då — som ett speglande vatten
Ditt väsen låg klart för min syn,
Så klart, som när dimmiga natten
Förjagas af solen i skyn.
Och fanns det en sorg, som mig trängde,
Och lyste en glädje för mig,
Som murgrön kring eken, de klängde
I tankar och känslor kring dig.

Haf tack för allt godt, du mig lärde
Som far — ja, som broder och vän,
Haf tack för ditt manliga värde!
Det lyser i döden mig än.

O, måtte de aldrig bli svikna,
Det hopp och den tro, som du haft,
Och måtte en gång jag dig likna
I heder och trohet och kraft!

Sof lugnt! Huru världen än larmar,
Ditt minne skall blifva min tröst.
Jag sluter med sonliga armar
I drömmen dig än till mitt bröst.
Än sitter du hos mig vid härden,
Men klädd i de saligas skrud;
Då är jag ej ensam i världen, —
Jag eger ju dig och min Gud.

Fru Jenny Lindberg

1864.

Efter vinterns stormar kommer våren,
Efter dagens buller nattens frid;
Glädjens solsken vexlar om med tåren,
Grafvens ro med jordens kamp och strid.

Men hur än hon fladdrar lifvets fackla
Mellan vinterköld och sommarglöd, —
Ett står fast likväl och kan ej vackla:
Det är Herrans nåd i lif och död.

Ty på qvalets bädd Han till försoning
Skärrar anden, under oket böjd,
Och i tröstlöshetens skumma boning
Föder han det rätta hoppets fröjd.

Och för jordens barn en bild Han väcker
Af den frid, som hörer himlen till,
Dit ej plågan med sin stormil räcker,
Och hvars rymd är varm och klar och still'.

Milda, trogna, hädangångna väsen,
Än i döden vi välsigna dig.
Tyst och lätt som morgondagg på gräsen,
Sorgen sänkte kring ditt hjerta sig.

Ty du trycktes ej af den i gruset,
Qved ej heller utan tröst och hopp.
Fri som blomman lyfter sig mot ljuset,
Steg din själ till Herrans fötter opp.

Derför ock med sorgens tårar blandas
Segerfröjden åt den kamp, du vann,
Och din friska kärlek än du andas
I det hem, der nyss dess låga brann.

Derför ler ännu i dödens smärta
Hoppets stjerna klarare än förr,
Ty vi lärt oss, hur ett trofast hjerta
Vältar stenen bort från grafvens dörr.

Bernhard Elis Malmström

1865.

i Upsala Studenters namn.

Ödmjuket er! — Så sjöng du sjelf en gång,

Du ädla kämpe för den frie anden.

Ödmjuket er! — Så ljuder lifvets sång,

Hur lätt det än tryckt in sitt spår i sanden.

Ödmjuket er — det går kring land och haf,

När mensklig kraft och storhet duka under.

Ödmjuket er — det ropar ur din graf

Med stämman, väckande som åskans dunder.

Ty likt en blixten kom, den sorgpost,

Hvars echo nu kring fosterjorden klagar:

Ditt hjerta sprang för lifvets jernnatts-frost

Just i din mannakrafts midsommardagar.

Knappt femti år förgått, se'n du blef född

Och lekte "liten pilt inunder linden"; —

Nu ligger stammen sköflad och förödd,

Förr'n kronan hunnit vissna bort i vinden.

Var du ej mäktig? — Mäktig som en gud,
Med känslans eld att andras hug betvinga,
Med rösten klangfull såsom malmens ljud,
Med tankens stål smidt ut till ordets klinga.

Var du ej rik? — Så rik som en monark,
Du ungdomshärold i de vittres gille,
Du sanningsvittne midt i sångens park,
Du man med hjerta och du man med snille!

Men ack, din lycka var ditt snilles blott,
Ditt hjertas ej, så mycket du förtjenat:
Att vandra ensam var din tysta lott,
Tills tiden småningom din glöd förstenat.

Då stod du för oss som en Memnonsbild
I öknens sand, från forna, bättre tider,
Och medan solen sjönk, der klang så mild
En ton ibland midt under själens strider.

Så är din graf en ensamhetens vård,
Der hoppet dock den bittra känslan tröstar;
Så är ditt lif ett ensligt moll-ackord,
Hvars toner dock ej tiden öfverröstar.

* * *

Men nej! Du, ädle, ingen ensling var:
Du blef ju vår, — och du var vår alltsedan,
Ty hvar du gick, det mot det rätta bar,
Och sved vårt bröst, ditt troget delte svedan.

Ja, du var vår! Om till en riktig man
Det unga ögat älskade att blicka,
Då såg det upp till dig, — men se, det fann
Också ett barn der blygt emot sig nicka.

Och därför flydde lögn och flärd ditt bo,
Och därför stodo smickrets käril tomma,
Ty gammaldags Svenskmanna-dygd och tro
Låg i ditt bröst som doften i en blomma.

Ja, du var vår! Som söner knötos vi
Intill ditt väsen med det äkta bandet
Af sanning, manlighet och poesi:
Så tänka vi, — så tänker fosterlandet.

Haf tack för all den kärlek, du oss gaf!
Du tiggde ingen gengäld här på jorden;
Nu lägges den, ett blomster på din graf,
Som gärd af oss, af Sverige och — af nordnen.

Men nej! Du, älske, ingen ensling var:
Du blef ju vår, — och du var vår allsedan,
Ty hvart du gick, stot mot det rätta bar,
Och svej vårt bröst, ditt troget helte svadan.

Ja, du var vår! Om till en riktig man
Det naga ögat åskådade att blicka,
Blå såg det upp till dig, — men se, det lann
Också ett barn det hjygt emot sig nicka.

Och det är flyddän lönn och stard ditt bo,

BILDER FRÅN ITALIEN.

Låg i ditt bröst som dofsen i en blomma.

Ja, du var vår! Sönn söner kändes vi

Intill ditt väsen med det ästa bandet

All sanning, manlighet och poesi:

Så länka vi, — så tänker fosterlandet.

Blaf tack för all den kärhet, du oss gäll!

Da sigade ingen gång så här på jorden:

Ne hujes den, ett blomster på din gräs!

Som gärd af oss, af Sverige och — af Norden.

På Medelhafvet.

Bland höga dyningar vårt ångskepp slungas
Från djup till höjd och så från höjd till djup,
Och öfver vresigt haf framåt vi gungas
Som bleka hamnar uti Charons slup.
Vak upp min själ! Den sång, som du hör sjungas
I skutans tackel, när hon står på stup,
Den sjungs af samma vind kring öde sträckor,
Som till Karthago förde Romas snäckor.

Det salta skum, som öfver bogen stänker,
En kyss det är af Medelhafvets våg.
Den aftonsol, som sig i vester sänker,
Det är den sol, som lockat jemnt min håg.
Den blåa strimman, som i fjerran blänker,
Är sångens land, som jag i drömmen såg.
Det är Italiens luft, som fyllt min lunga,
Och hän till Roma pekar vimpelns tunga.

Der borta sjönk i går bland moln och dimma
Det stolta Genua som en luftig syn.
För tanken än dess marmortempel glimma
På Alpers mörka grund med snö i skyn.
Vår kurs är klar framåt. I fjerran simma
Blott några öar tätt vid himlens bryn.
En Elba är; en annan, som fått låna
Allt solens guld och purpur, är Gorgona.*

Två enkla namn, två minnen jättelika,
Ett väldigt fordom, ett titaniskt nyss!
Det ena klädt i diktens ljus, det rika,
Som klippan purpurhöljs af solens kyss;
Det andra stort, men skuggomhöljdt tillika,
En saga, till hvars ord beklämd man lyss:
Dante, Napoleon! Tänk, af de begge
Hvad månede bli, om vi dem sammanlägge?

Hvad månede bli? — En tanke, hvilken sväller
Och växer ut som Skriftens senapskorn,
En dom, som Vatikanens halfgud fäller,
En storm, som störtar Austrias stolta torn!

---

* Dante, L'inferno, Canto xxxiii.

Italien ett! Se der det mål, det gäller.
Upp, unga frihet, stöt i stridens horn!
I nordanvindar, fläkten muntert, fläkten,
Och blåsen kraft och lif i stundens släkten!

I detta hopp, med denna bön jag nalkas
Din eftertrådda verld, du gamla Rom.
Ej kom jag blott att sybaritiskt svalkas
Af fläktarne ur minnets helgedom,
Ej blott bland dina barn att fåfängt skalkas
Och vända om, i själ och hjerta tom.
Jag söker dig — så i mitt bröst står skrifvet —
På bistert allvar för att känna lifvet.

Nu slocknar solens glöd, och himlen blånar
Med nattligt dunkel öfver hafvets rum.
Gorgonas brant är mörk, och Elba grånar,
Och ångarn suckar tungt bland hafvets skum.
Ett ensligt fyr torn söderut oss lånar
Sitt ljus — från kusten visst af Latium.
Dit bort, dit bort! Hvar skall jag vingar fånga?
Jag krälar ju, fast lyft af vind och ånga.

Nu är det natt, men allt inom mig klaras,
Ju mera mörkrets täcke faller tungt.

Der bakom skall det lif mig uppenbaras,
Som är och blir i skönhet evigt ungt,
Der drömmens verld och verklighetens paras
Uti en enda, ouplöslig punkt.

• Välkommen, sol, igen! Med morgondagen
Min längtans knopp i blomning ut är slagen.

I Rom!

I ett dunkelt brädskjul,
Vid stranden af en gyttjig flod
Med vaggande säf och vidjebuskar,
Midt i en gordisk knut
Af resenärer och reseffekter,
Bevakad af mörkblickande sbirrer,
Helsar jag dig, du heliga stad,
För första gången.
Och i den tålamodspröfvande stund,
Som ej ger rådrum till rim och meter,
Jublar ett tusenstämmigt chor
Af glada känslor i hjertat,
Som sjunga i kapp med vårens lärkor
Den underbara visan
Med sitt stolta omqvåde:
"I Rom, i Rom!"

Det är skunt härinne.
Ögat, som längtat
Efter Romas solljus,
Vänder sig inåt i half förtviflan
Och liknar barnet en julqväll.
Nu har det trånat så mången dag
Och räknat de långsamma timmar;
Nu slår den stund, då öppnas skulle
Den afundsjuka dörr,
Som länge stängt för dess törstande öga
Den drömda julgran med ljus och gåfvor.
Men dörren öppnas ej,
Och drömmen sannas ej,
Och hoppet sviker den stackars drömmarn.
Hvar är jag? — frågar jag mig sjelf —
Är det en bild utur skaldens inferno,
Att luttra min ande, förr'n paradiset
Öppnar sin port för min längtande blick?
Hvar är jag? — frågar jag mig åter.
Till svar jag nyper mig sjelf i armen
Och väcker min slumrande själ ur sin sömn
Och tvingar de domnade känslor att sjunga:
"I Rom, i Rom!"

Ändtligen öppnar sbirren en port:
Är den det vinkande paradiset?
Eller finnes ännu
Ett purgatorio?
Dunkla frågor, som kretsas
Likt meteorer i själens djup,
Medan kroppen af kraftiga armar
Hissas upp som en annan vara
På ditt skyhöga tak, du vickiga omnibus,
Trojanska hästens fördömda yngel,
Nyare tidens bräckliga farkost, —
Väl på ett haf med vindlösa vågor,
Men hotande dock i hvarje minut
Med fall och undergång . . .

Är detta porten till stolta Roma,
Verldsherrskarinnan?
Är detta din doft, sjukulliga stad,
Du mångbesjungna?
Är detta Tibern, det gula diket,
Som hvirflar sin klassiska smuts
Förbi half-rasade murar,
Der hvarken form eller färg
Tilltala en nordbos städade ögon?

Är detta konstens hem,
Den gudomlige Rafaellos,
Den titaniske Michelangelos?
Är detta påfvars och kejsares,
Göthes och Thorwaldsens,
Skaldefurstens och marmorkungens,
Så länge drömda och efterlängtrade,
Mångtusenåra, heliga Rom? . . .

Men, du tviflare, se! — Öfver dunkla palats
Emot himmelens sky sträcker engeln sitt svärd;
På Sant Angelos topp som ett tecken han satts
Af det evigas makt i förgängelsens verld.
Vid hans fot en koloss ligger halft uti grus, —
Förr en kejsaregraf, nu en simpel kasern.
Öfver murarnes rund i det sällsamma hus
Vandra rödklädde män, blänka Galliska jern, —
Ett förnedrande värn
För en multnande makt, som vill ramla.
Men hur släkten förgå under vexlande form,
Och hur ödet må sopa kring jorden med storm,
Ett förkunnar från Tibern den stolta koloss:
"Jag med tiden vill slåss:

Får väl se, hvem af oss

Håller ut, när mot domen vi famla!"

Och, du tviflare, se! — Se San Pietros kupol,

Hur han tecknar sin rund både kraftig och skön

Mot en himmel, så ren som det klaraste stål,

Sjelf en bild af en manligt förtröstande bön. —

Det är Rom, det är Rom!

Det är minnenas trots mot förödelsens dom;

Det är människokraft, som i jublande flygt

Under seklerna byggt,

Hvad i sekler skall stånda som jorden så tryggt

Och förtälja sin väldiga saga.

Det är Rom, det är Rom!

Böj din nacke, barbar, och var ödmjuk och from!

Här är odlingens hem, här är skönhetens verld,

Här har lifvet sin härd,

Medan mörker och död om förgängelsens gärd

I de dunkla cypresserna klaga . . .

Men plötsligt stannar min vaggande färd.

Nu äro vi framme: en bugande värd

Mig räcker sin hand på den branta stegen

Och visar mig in till hotellet vägen.

"I Rom, i Rom!" det jublar igen.
"Nu gif mig en kammare, hedersvän!"
Och svaret gick som en smekande kåre
Från världens läpp: "Favorisca, signore!"
Det ljud som musik i en helgedom,
Och det klang ur hjertat: "i Rom, i Rom!"

~~~~~

— 101 —

Via Appia.

Från Fori grusverld, från Capitolium
Och Kejsarborgens lagerbegränta mull
Min fot med bäfvan dig beträder,
Appiska väg med ditt jätttestengolf.

Två tusen år du trampats: ej under då,
För tidens veklingslägte du knagglig tycks.
Mot dagen dock hur stolt du blickar,
Värdiga bild utaf Romaranden!

Som du han trampats äfven i tusen år: —
Ur tidehvarfvens mörker och sorg och grus
Mot dagen dock hur stolt han blickar,
Ättling af herrliga Scipioner!

Ett heligt namn, inristadt i Romas sköld!
Och här — just här, omvirad af rankors blad,
I dunkelt djup vinkullen gömde
Mäktige segrares grafvar fordom.

Nu går man spökrädd fram under fackelsken
I griftens mullvadsgångar, som tomma stå;
Blott här och der tyds än på väggen
Minnenas språk af en Romersk bonde.

Han eger nu verldsherrskande hjeltars vård,
Ur Scipios hjertblod springer hans drufvomust;
Dock mot en handfull kopparslantar
Leder han främlingens gång i djupet.

Hvad underfull kontrast i en enda bild!
Den enda dock ej Appiska vägen ger:
Framåt till vinrankhöljdt Albano
Går den, bekransad af idel grafvar.

Och öfverallt grönskiftande dukens prakt
Naturen bredt kring gruset försoningsfullt.
Af venushår, murgrön och lager
Knöt hon sin krans åt det fallna Roma.

När skall hon uppstå fri ur sitt stoft igen?
När skall Metellas väldiga griftgemak
Bekrönt med fästningslika tinnar
Tjena till värn ett pånyttfödt slägte?

När skall igen du bli, hvad du fördom var,
Italiens kungsväg, Appiska väg? När skall,
Från sekelgammal skam befriad,
Janus en gång sina portar sluta?

Förmättna drömbild, göm dig i hjertats djup,
Ligg der, ett växtfrö, bidande tyst sin tid!
Din dunkla jordmån dock jag vattne
Här i din vinkande osterian!

Synderskan i La Scala Santa.

Liten flicka, smärt och blek om kinden,
Vandrar stundom ljudlöst mig förbi.
Är hon slägt kanske med vestanvinden,
Skapt af månsken och af poesi?

Är hon väsenlös som sagans spöken
Här i formens egen helgedom?
Är hon flyktig som sciroccoröken,
När en tramontana helsar Rom?

Ögon har hon, blänkkande, men skygga,
Som en ljungeld ur ett dunkelt moln:
Men derofvan mörka bågar bygga,
Liniestolta som Sanct Pers-kupoln.

Arma barn, hon har ej tid att frodas,
Har ej tid att se på jordens flärd.
Hon har tankar endast för det godas,
Ögon endast för det frommas verld.

Veckan om hon sträfvar, som en nunna
Sluten med sin mor i hemmets cell.

Aldrig ses hon någon hvila unna

Åt sin fina hand, förr'n det blir qväll.

Aldrig hviskar hon det unga hjertats

Blyga känslor för en vän, som lyss;

Aldrig än af jordisk sorg det svärtats,

Aldrig än det klappat vid en kyss.

Ej hon vet, hur mandolinen låter,

Känner endast fromma systrars sång;

Knappt hon smakt de tårar, drufvan gråter,

Eller sett en salterellos språng.

Men hon har en vän, en tyst och trogen:

Honom helsar hon hvar söndag på,

Innan solens guldfrukt faller mogen

Ned från himlens bord, det blanka blå.

Stilla vandrar hon med sänkta blickar

Genom gatornas och torgens larm;

Blott emellanåt hon ödmjukt nickar

Åt madonnans bild med korsad barm.

Först vid Lateranen stannar foten,
Sväfvande som elfvans öfver mark.
Der är vännens bostad, der är roten
Till den kraft, som gör den svaga stark.

Ser du trappan, hon på knä beträder?
Der har Kristus gått, de svagas vän,
Krönt med törnen; — nu den skyls med bräder,
Och nu kräla syndare i den.

Och på sina knän med gråt och böner
Till försonarn, som för henne led
Och med segrens krans den troгна kröner,
Kryper hon förkrossad upp och ned.

Och för hvarje söndag der hon kryper,
Blir den magra kinden mera hvit,
Medan blicken klarnar, ty det dryper
Några droppar himmelsk olja dit.

Stackars barn, du vill till himlen hinna:
Kommer du ej fram på annan väg?
Är det brott för dig att vara qvinna?
Är du rädd för Romas synder, säg?

Bäfvar du för klostrets skumma gångar
Och de tysta dåd, de hviska om?
Qväfs du af den rökelse, som ångar
Upp ur templet, offrad Herranom?

Står du hungrig midt i paradiset?
Törstar du vid salighetens brunn?
Kryp, du arma barn, — och på det viset
Når väl sist dess våg din torra mun!

Många gånger skall ditt knä ej nöta
Lateranens Scala Santa mer,
Förr'n din ande får den stege möta,
Der Guds englar vandra upp och ner.

Månskensfärd.

*In such a night
Did young Lorenzo swear he lov'd her well.*

THE MERCHANT OF VENICE.

I hafvets vågor solen släckt sin glöd,
Men aftonhimlen brinner varm och röd
Vid randen än, der Rom i fjerran hägrar.
Bakom Sabinerbergens mörka vall
Uppstiger månen, som oss lysa skall,
Då natten tyst på öde fält sig lägrar.

Hur dunkelt allt, och dock — hur uppenbart!
Der blinka ljusen i Frascati klart,
Som silfver glimmar snön på Monte Cavo.
Hur genomskinligt och — hur dunkelt allt!
Hvem der? I skuggan skymtar en gestalt . . .
Det var en sten! — Jag tog den för en bravo.

I sakta mak det trötta spannet går
Fram öfver sten och grus i gropigt spår, —
En vågsam irrfärd i Campagnans öken.

Festen i Grottaferrata.

Det är ett støj, att man döf kan bli
Deruppe på taket af omnibusen,
Och folket förskräcks, der den susar förbi,
Den äfventyrliga skjutsen.

Der klinga visor i vårlig luft,
Och alla på en gång sitt tungomål prata.
Den enda gnistan af sundt förnuft
Är lösen: Grottaferrata!

I dag der firas bebådelsens dag. —
Nu gräddar man vofflor hemma i Sverige
Och klifver i snö. Här är annat slag:
För hetta knappt vi oss berge.

Håll i! Karreten visst ramlar omkull!
Nå, Gud vare lof! Der är Porta Maggiore.
Fort in i en waggon af Romare full,
Se'n framåt snabbt som en kåre!

Der skymtar ju staden med murar och torn
Och ängar, som prunka med doftviol,er,
Och hvitgråa oxar med väldiga horn
Och getter och campagnuoler.

Der vränkska hingstar vid åsneskrän,
Till tiggares verop der slås tamburiner,
Och stadens hönor i buskar och trän
Sig gömt med förfärade miner.

Der hvimla banditer på gator och torg,
— Förlåt mig, jag menar banditklädda bönder, —
Och mörka gendarmer de draga försorg,
Att ingen den andra slår sönder.

Och korpögda tärnor med färg af oliv,
Och svarta små grisar med söliga trynen,
Och ungar, som slåss om en slant som sitt lif,
Och hexor med rynkor i synen;

Och Påfvens zuaver med messingsmusik,
Och Albions söner med ljusrödt i skäggen,
Och messande prester och skuffar och skrik
Kring borden med hårdkokta äggen!

Men hjertat slår i jublande galopp,
En ljufvig rysning fyller själ och kropp,
Och ögat höljes af ett mystiskt töcken.

Ty midt emot mig i karretens hörn
Min älskling hvilat, och vid hvarje törn
Får jag en blick, af månens ljus förklarad;
Och jag välsignar dina prester, Rom,
Och vägarnes och vagnens ynkedom, —
Om från banditer blott den blir bevarad.

O hulda måne, du som blifvit satt
Till ljus för kärleken i jordens natt,
Led mildt vår kosa fram till Tiburs flöden!
Och syns en bravo på vår skumma väg, —
Jag är en kärleksdrucken gosse, säg,
Så blir han rädd och fruktar mig som döden.

Nu sofver hon. — Du blåa himlahvalf,
Hur länge skall jag vandra som en half,
En ensam varelse på jordens yta?
Skall hjertat vinna, hvad det drömmer om?
O blå himmel, sänd ett tecken, som
En gång jag får till verklighet förbyta!

Der föll en stjerna, — se, der föll en till!
Mitt hjertas vän, nu vet jag, hvad jag vill:
Din är jag — din, så länge lifvet räcker! —
Nu reser bergets vägg mot oss sig opp,
Och af oliveträd en spöklik tropp
Mot månens klot de vridna stammar sträcker.

Der framme bullrar redan Anios ström,
Och Tivoli som en fantastisk dröm
På branten hvilar till dess afgrundshåla,
Och floden skyndar som ett silfverband
Sin bråda väg utefter bergets rand,
Och skumbetäckta klippans väggar stråla.

Här är oss godt att vara. Slumra sött,
Mitt hjertas engel, efter färden trött!
Du lullas nog i ljuflig blund af strömmen.
J böljor, tack för eder vaggsångs brus!
Du klara måne, tack för vänligt ljus!
Du blida natt, haf tack för framtidsdrömmen!

"Buon giorno, signore! En ros i er hatt,
Och så en bajocco till lön åt ragazzan!"
Och yr af en blick, lik en strålande natt,
Jag tumlar min väg ifrån piazzan.

"Buon fresco, signora? Oranger jag har:
Kom köp af en gosse från vackra Marino!"
Och blicken långt mera än guldfrukten drar
Den nordiska flickan till Nino.

Se in der i hvalfvet! Har maken du sett?
Det är restauranten, den bästa på stället,
Der fräser i spiseln en killing på spett,
Men kocken har glömt dra upp spjället.

Trots mörker och rök, håll du lynnet vid makt!
Man krusar just ej med en främling i söder.
Fördöm du båd' bänkar och bord, — men gif akt,
Hur drufvan i bågaren glöder!

Nu töm den i botten med andakt i håg! —
Nå väl, signorino, hur känns det derinne?
Hvad tycks om så ljufvig en purpurvåg,
Att lifva ditt dufnade sinne?

Så? Du vill mera? — En skål för det land,
Som alstrar för bönder så glödande drufva!
Än mera? — En skål för den solens brand,
Som parar med styrkan det ljufva!

Nu sjunker hon ned öfver dagens larm,
Nu purpurfärgar hon bergens toppar,
Och ängen doftar så sommarvarm
Med dagg öfver svällande knoppar.

Nu klingar ave, och sorlet är stumt,
Och endast raketerna gnistor stänka;
Men när de slocknat, är allting skumt, —
Blott himmelens stjernor de blänka.

En stilla försmältande mandolin,
En underlig hviskning i skogens alkover,
En ensam sång vid en bägare vin, —
Och det bullrande lifvet — det sofver.

En Nobile.

Näbben som en gladas bugtig,
Blicken hvass, och likväl fuktig
Af en halft förbleknad glans,
Pannan hög, ur naken hjessas
Tvinande Campagna pressas
Några gråa strån i krans.

Hålig kind och läppar tunna,
Af mustachens nät omspunna,
Som i skog en mossig klyft;
Nådigt smil och trots kring truten,
Resning som en pinie, bruten,
Men ännu mot solen lyft.

Genomskinlig, sommardrägten
Fladdrar löst för aftonfläkten,
Likt ett oljadt pappersblad,
Utaf solen genomskimradt,
Kring ett sju fots väsen, timradt
Blott af skarpa knotors rad.

Är det riddarn från La Mancha,
Som på halmstoln rider ranka,
Höljd i rutig sommarkolt?
Nej, så der förstår sig kråma
Blott en "Nobile di Roma,"
Än i tiggarns slarfvor stolt.

Märk, hur han cigarren suger!
Se på minen! Tror den duger
För en Cæsar till och med!
Ja, välan, fast utspädt blodet,
Tankens flygt och öfvermodet
Stamma från Cæsarer ned.

Det var annat förr i världen;
Då var lyckan med på färden,
Corpo del diavolo!
Då gaf gubben allting Gudi;
Blott för flickor, spel och scudi
Hade han ett öra då.

Nu är tomt i skrala fickor,
Ty — att sälja svafvelstickor
Skaffar blott en mager stat.

Nu är gubben from, — han fastar,
Medan hungrigt öga hastar
Bort till kättarns fulla fat.

Stackars Conte! Ve den lagen,
Som förbjuder fylla magen,
När den hungrar, — icke sannt?
Dock är af den gode Guden
En kopp kaffe ej förbjuden,
Derför — tigg dig du en slant!

Se, inför den varma koppen
Hur han lyfter hufvudknoppen,
Stolt och trotsande igen,
Och en nådig blick han skänker
Åt barbarens guld, men tänker:
"Godt, jag är dock ej som den!"

Han är fikonträdet's broder:
Ur Campagnan, begges moder,
Suger det sitt lif med nöd,
Men dess dufna blad sig räta
Friskt igen, blott minsta väta
Släckt Augustisolens glöd.

— 1231 —

Scirocco.

Tung, tung

Andas öfver hafvet öknens kung.

Långsamt hjertat klappar,

Medan trötta lungan vädret tappar.

Grå, grå

Hviftar himlens flagga, förr så blå.

Några sega droppar

Dugga ned på blomstrens vissna knoppar.

Sju, sju

Långa dagar blåst scirocco nu.

Skall du aldrig sluta,

Afrikanska ökenvind, att tjuta?

Sof, sof!

— Hviskar du — Vår jord är en alkov.

Känna, tänka, tala, —

Allt förqväfves i sciroccons dvala.

Tyst, tyst!

Knappt från åsnan hörs ett ensligt knyst.

Dolce far niente —

Nu förstår jag dig perfettamente.

Dröm, dröm!

Furuskog omkring en kylig ström,

Is och sodavatten,

Och blott tjugu grader varmt om natten!

Nord, nord,

Helsökälla för en dåsig jord,

Hör den bön, jag beder:

Sänd en pust från dina fjäll hit neder!

Kom, kom,

Innan världen tumlar rusig om!

Låt Vindsvale skaka

Lif i hennes dufna kropp tillbaka! . . .

Känn, känn!

Öfver bergen susar friskt igen.

Stolta fläkt från nordnen,

Tack för helsningen från fosterjorden!

En Söndag i Rom.

Andante Religioso ur Mendelsohns
A-dur symfoni.

Se morgonsolen flamar
I helgdagsfrid kring jordens rund.
Nu glänsa bergens kammar,
Nu stråla slätt och lund.
Mång' hundra kyrkor öppna stå,
Men bästa templet är ändå
I hjertats tysta kammar:
Ditin jag ock vill gå.
Långt, långt från fosterjorden
Min själ sig klär i börens skrud.
I södern som i norden
Bor samma milda Gud.
Som fordom i min barndomsdar
Du, Herre, var för mig en far,
Så är du åter vorden,
Hvad du en gång mig var.

De mörka tviflets stunder
Utur mitt hjerta hafva flytt,
Och väckt som af ett under,
Det lefver, friskt och nytt.
Du pröfvat mig, o Fader god,
Du tog mitt bästa hjerteblod,
Tills midt i vårens lunder
En bladlös stam jag stod.

Ty se, mitt hem är öde,
Min ärfda torfva är en graf,
Och alla äro döde,
Som du en gång mig gaf.
Men ensam är dock ej min stig,
Hvarthän jag går, är du med mig,
Och i din kärleks flöde
Mitt hjerta värmer sig.

Nu är uti mitt tyeke
Din verld oändligt rik och stor;
Nu är hon dock det smycke,
Hvari din skönhet bor.

Och nu med klarhet skådar jag,
Att kärlek, trogen, om än svag,
Är dock ett hufvudstycke
I menskohjertats lag.

Haf tack, att jag fick skåda
I söderns paradiset din bild,
Der jord och himmel båda
Dig spegla stor och mild!
Och var mitt sinne tungt och kallt, —
Hvad här jag vann, var lif, var allt:
Så må din vilje råda,
Och ske, som du befallt!

Men först och sist jag beder
För fosterlandet högt i nord.
Det är min enda heder
Att stamma från dess jord.
Du har mig lärt att älska den,
Och här i söder högre än;
Så tror jag, du mig leder
Med fröjd dit hem igen.

Egerias dal.

In vallem Egerie descendimus.

JUVENALIS.

Bort från qualmfylld stad till Capenska porten
Skynda dig, min sångmö, på sapphisk versfot!
Flaccus, följ oss du, för barbarens öra
Trummande takten!

Här är landtlig luft på den stilla stigen,
Krökt emellan vigner och gula majsfälter;
Fikonbuskens löf med granatens blomster
Bilda staketet.

Längre bort sig reser vid fältets sluttning
Stolt ett Bacchustempel från fordom, prydt med
Gafvel, pellarhufvud, korinthiskt bjelklag,
Refflor och sockel.

Allt är der: — men klumpiga tegelmassor
Fylla nu forn-romerska pelargången.
Bacchus flytt, — mörkskägig en fåraherde
Thronar i cellan.

Ej mænadiskt qvinnor i lunden svärma,
Ingen Bacchusprest åt Lyæus offerar
Killingblod; — barnstämmor och vädurstoner
Ljuda derinne.

Dock — hur gladlynt ler ej dernere dalen,
Lyst af qvällsolns rosenbemängda skimmer,
Dit en gångstig slingrande för till nymfens
Kyliga källsprång.

Djupt i grottans murade hvalf, beskuggadt
Rikt af klängväxtgrenar och fuktig mossa,
Ligger, makligt sträckt på sin svala bädd, en
Bild af Egeria.

Dock — hvad sorgfull syn! Utan armar är hon,
Näsan stympad, borta de stolta läppar, —
De, som fordomdags uti Numas öra
Hviskade vishet.

Allt förgår, — ja allt! Men naturen lever:
Namn och frejdfullt rykte och konst och storverk, —
Allt förgår, — blott himlens och jordens skönhet
Blifver densamma.

Låt oss fröjdfullt njuta, hvad hon beskär oss:
Purpurfärgad himmel och dunkel stenek,
Berg, som guldmalm glänsande, gröna slätter,
Vida som hafvet!

Men till förgrund grottan, behängd med murgrön,
Klart i källans lekande vågor speglad,
Medan rosenbuskar med ljufva dofter
Mätta min lunga!

Luftens darrning fyller med välljud örat,
Blicken trånfull frossar i ljus och färger,
Läppen långsamt suger, af vällust mattad,
Gyllene drufvor.

Fins en önskning mer för ett menskohjerta?
Ja, ack ja! Ett fattas i taflans fullhet:
Vore jag kung Numa vid min Egerias
Klappande hjerta!

En Romersk gendarm.

Stolt och högtidlig på ödsliga gatan
Vandrar gendarmen i qvällen sin rund.
Hatten på tvärn och en blick som en satan,
Kropp som en jernek och själ af en hund!
Mordiska doggar af Romas varginna
Dias till skydd för den påfliga stol.
— Ve dig, du mäktiga verldsherrskarinna,
Hur hon har sjunkit i smutsen din sol! —

Höras från fjerran hans klirrande sporrar,
Göm dig, o, göm dig, du Romerske slaf.
Blott vid en skymt af hans knäffelbollar
Öppnar ju fängelset genast sin graf.
Frihetens hunger ej längre dig qväljer,
Hellre du tiger och äter dig mätt.
— Ve dig du krypande slägte, som säljer
Blott för en välling din förstfödslorätt! —

Tyst, han gör halt i den månljusa natten,
Örat ej smekes af sporrarnes klirr.

Se, från sin sophög den hungrande katten
Jagar med svärdshugg vår ståtlige sbirr.

Gällde det röfvare, blod och stiletter;

Ginge han stilla som månen sin väg.

— Ve dig, du skinande bild af Sanct Peter,

Hvad skall du svara din domare, säg? —

Stilla! hvad spanar den mörka signoren

Uppe på kyrkans förvittrade mur?

Santa Maria, det är trikoloren!

Då blir af sbirren en rasande tjur.

Fåfångt likväl! Den förhatliga flaggen

Hviftar i skyn, trots patrullernas larm.

— Ve öfver Franken, som lemnade taggen

Qvar i Italias blödande barm! —

Rasa du vildt, mordengel med klingan,

Rif trikoloren i trasor, min vän!

Ser du ej flickan med blomster i bringan,

Röda och hvita och gröna som den?

Vänta, fastän vedergällningen skolkar,

Frihetens duk skall nog svaja i Rom.

— Ve dig den dagen mångtusende dolkar

Skrifva i rykande hjertblod din dom. —

I Campagnan.

Här sitter jag liksom en ensam lärka
Uti Campagnans halft förbrända haf.
Mitt eget hjertas klappning kan jag märka:
Så tyst är allt i denna vida graf.

Så tyst är allt, — och dock med thordönsstämma
Det forna talar ur hvarenda sten.
Den rösten ej natur, ej tid kan hämma,
Och klarast hörs den midt i solens sken.

Den bryter fram ur markens mjuka bugter,
Der gräs och mossor dölja seklers grus;
Den klingar klart ur brutna aqvedukter,
Der dunkel murgrön slagit upp sitt hus.

Och högre, högre ljuder den, ju längre
Mitt öga sväfvar hän mot Tiburs berg,
Tills hjertats trånga verld blir ännu trängre
Och tanken krymper samman till en dverg.

Förgängelse! det skallar. Liksom gräsen
Förbrända stå och fältet dödt och torrt,
Så sopar tiden millioner väsen
Med lif och verk och allt från jorden bort.

Förgängelse! Som bäckens grunda fåra,
Så sina verldens största välden ut.
En ensam ödla knappt kan ögat spåra,
Som lifvar öknens ödslighet till slut.

Och dock — hur skön är icke Romas öken
Med milda former i oändlig vidd,
När aftonsolen strör sitt gyllne töcken
På bergens dunkla kam, kring rymden spridd!

Så bär ibland hvad skönt man sett i lifvet
Ännu i dödens blund sin fågring kvar.
Så, Roma, står uppå din panna skrifvet
Än i förgängelsen: jag drottning var.

Du drottning var, och skön och stor tillika; —
Nu ligger du som kungligt lik på bår.
Hvad båtar morgonrodnans färg, den rika?
Hvad hjälpa blåa berg och ljus och vår?

Ett sorgedok är morgonrodnans slöja,
Fast purpurglans hon öfver tingen lagt,
Och blåa bergen, som sig fjerran höja,
Stå som drabanter vid din graf på vakt.

Och qvällens ljus, som dig så skönt beskiner,
Är blott ett smink, som målar kinden röd,
Och vårens grönska på din verlds ruiner
Är minnets krans, som egnas åt en död.

— 122 —

Villa Doria.

Klarblå luft med ljusa skyar
Längst vid horizontens rand,
Doft af vår, som allt förnyar,
Sol, som sätter allt i brand!

Pinieskog, der vindens toner
Som i colsharpor gå,
Rundt i gräset anemoner,
Tusen hvita, röda, blå!

Tårpil öfver dammens spegel,
Väldig stenek ofvanför,
Svanevingars hvita segel,
Vårens hela fogelchör!

Och på bergets gröna kullar
Lagerdungar, vattensprång!
Hör, till sömns oss sakta lullar
Deras evigt jemna sång.

Stolta bilder, hvart mitt öga
Vändes hän, af tjusning fylldt!
Bergen sig i skimmer löga,
Fältet strålar som förgylldt.

Vårens sol för ögat bragte
Nyss Sanct Peters kupa fram;
Se, der blänker nu Soracte
Med sin snöbetäckta kam.

O, hvad här är ljuft att vara,
Helst på gräsets matta sträckt,
Se de lätta molnen fara,
Förda fram af vårens fläkt!

Hvart de fara, väl jag känner,
Hvad de skåda, vet jag nog:
Fosterland och hem och vänner,
Mälärvåg och furuskog!

Här är godt att vara: drömmen
Blir en bild af ljufligt hopp.
Sjelfva längtan dränks i strömmen
Af förtjusta känslors lopp.

Här är godt att vara: ingen,
Ingen vet likväl hvarför.
Kanske lärkan dock, som vingen
Efter sångens drillar rör.

Kanske sippan dock, som plockats
Förr utaf en snöhvit hand;
Kanske svanen dock, som lockats
Af en vänlig röst till land.

Blomstren, sippor, — lärka, drill!
Skyar, helsen hem till nord
Från de ljufva drömmars Villa,
Från de stolta piniers jord!

Vid Fontana di Trevi.

Till Fontanan i dag styr jag min sista färd.
 Dig, vidtherrskande Rom, säga jag må farväl,
 Dig, trollkunniga Circe,
 Långsamt döfvande minnens hem!

Se, nordvinden har klädt bergen i vinterskrud:
 Upp, halfdomnade själ, vakna till lif på nytt!
 Hemlandsbilder och toner
 Tjusfullt locka min vilsna hug.

Bort, lycksaliga lif, bort med din njutnings kalk!
 Bräddfullt skummar deri eviga glömskans vin.
 Astolfs hjerta vill spränga
 Rosomlindade bojors tvång.

Dock — förr'n tärningen än kastas och allt är slut,
 Låt nordmannen som för leka ännu din son,
 Låt mig kyssa som Brutus,
 Frihetskämpen, din helga jord.

Frihet! Mäktiga ord, säg, hvi jag nämnde dig?
Frihet, skapelsens lif, menniskoandens luft,
O hvar fins du? I Roma
Kringgjuts rymden med offerrök.

Välluktmättad och tung som i ett tempelchor,
Af munksånger och ståt störd i sin domning blott,
Darrar luften och söfver,
Qualmuppfyllda sciroceon lik,

Derför smyger som gift dvalan i hjertat in,
Forntids multnade stoft är hvad det lever i;
Nutids mäktiga stormar
Alltupppfriskande hit ej nå.

När skall rymden en gång varda som källan ren?
När, fribornaste folk, flödar igen din röst
Som klarsvallande vattnet
Stolt framväller vid gudens fot?

Skall fjerrkomlingens blick skåda din verld igen?
Skall, nyvaknad, du då andas en renad luft?
Skall framtrollad ur grafven,
Romarverlden stå upp till lif?

Hell dig, ljuffiga hopp! Föds du af källans våg?
Hell dig, jublande tro! Väcks du i hjertats djup?
Hell dig, väldiga fordom!
Göms framtiden i minnets famn?

O, då dricker jag glad, Roma, din afskedsskål
Ur Fontanans af fröjd brusande vattensprång,
Slungar tröstfullt bajoccoens
Offergåfva åt källans nymf.

På golfen vid Napoli.

Är det höst eller vår?

Se, med liljor i hår

Smyger stranden förälskad i vågen,

Medan himlen är klar,

Som i Eden han var,

Och zefirer blott fläkta i tågen.

Är det vår eller höst?

Som ett svällande bröst

Ger orangen sin gyllene frukt

Medan blommor och knopp

Fylla stränderna opp

Med en storm af förtrollande lukt.

Är det vågen, som skir

Har sig klädt i safir,

Eller luft, som kring relingen leker?

Och du ljuffiga fläkt,

Är med böljan du slägt,

Då så friskt våra segel du smeker?

Är det afgrundens svalg,
Som mot himlens emalj
Vältar kolsvarta skyar ibland,
Medan ljuft vid dess fot
Du oss blickar emot,
Paradisets förklarade strand?

O du Napolis vik,
Som en drömbild så rik,
Och dock värmd af den verkliga solen!
Här är bilden, som låg
I min längtande håg,
Och som lockade vandrarn från polen.
Nu hemåt! Jag har känt,
Hur du doftar, Sorrent,
Der du ler mot det blånande djup;
Derför vänder min färd
Hem till drifvornas verld,
Och nu stäfvar mot norden vår slup.
Ila på, ila på
Öfver böljande blå!
Vind från Capri, fyll i våra segel! —

Nej, ack nej, låt oss stå
Som en sky i det blå,
Som en punkt i den skimrande spegel!
Ty när färden är slut,
Männ' ej bilden går ut
Liksom imman på glaset likväl? —
Låt oss evigt bli kvar
Och från gungande char
Suga lif uti hjerta och själ!

Nej, du lysande bild,
Äfven långt från dig skild,
Att förglömma dig aldrig jag mäktar.
Ila på under sång!
Jag har sett dig en gång,
Jag har smakat din rusande nektar.
Som en kornblixst i skyn,
Du försvann för min syn,
Men i hjertats förborgade rum,
Der du brände dig in,
Ligg för evigt och brinn,
Liksom solen på böljornas skum!

Blomsterflickan i Firenze.

Jag såg hennes hulda skepnad
Bland gatornas yra larm,
Jag trängde mig efter i hopen
Och blef både svettig och varm.

Hon flög så behändig och näpen
Framåt med trippande steg;
Ät piazzans rökande lejon
Hon bjöd sina blommor och neg.

Hon var så smäcker om midjan
Som liljan i Bobolis park;
Hon var som en montagnaro
Öfver skuldran mäktig och stark.

Ty jag såg henne blott på ryggen,
Och dertill "lockarnas natt"
För spejande blicken doldes
Af en halmgul, vajande hatt.

Jag sprang, som fordom Apollo
Efter flyende Daphne sprang,
Och i klappande barmen sakta
En sång om den sköna det klang.

En blomsterflicka vid Arno!
Hvilken bild af ren poesi!
Frånsidan re'n af medaljen
Mig fyllde med ljuft svärmeri.

Nu stannar hon. Tyst, hon har märkt mig!
Nu tar hon ur korgen en ros.
Nu räcks den. — O himmel! Men flickan,
Hvar är hon? Lopp tösen sin kos?

Ack nej! Men så går det i världen, —
Precis som Apollo det gick:
Det sköna, som tanken förföljde,
Förvandlas och flyr för din blick.

Der stod jag i gapande svärmen
Med kinderna röda af skam:
Buketten mot klingande silfver
Mig gafs af — en gammal madam.

En martyrs historia.

Han satt i cellen i San Marcos kloster,
Och Luthers ande gäste i hans bröst.
Mekaniskt mumla några pater-noster
Gaf ej hans eldsjäl verklig ro och tröst.
Den nya tidens stora glädjeposter
Hans tunga brände, skälfde i hans bröst.
"O Rom, o Rom", — han sjöng — "du måste falla:
Snart Herrans englar dig till domen kalla".

Så steg han fram liksom Johannes Döparen
Och väckte Florens upp ur syndens rus.
"Vak upp, mitt folk! Jag är blott förelöparn
Till den, som komma skall i stormens brus,
Den väldige, den höge verldsomstöparn,
Som störtar falska menskoverk i grus.
Jag hör i fjerran dånet af hans vingar:
Vak upp, mitt folk, förrän stormklockan klingar!"

Och hopen växte kring predikarns fötter.
Uti San Marcos sköna klostergård.
En rosenbuske gömde sina rötter,
Just der han stod, i markens modervård.
"Vak upp, mitt folk! En hämnare ej trötter
Är Gud för den, mot honom spjernar hård.
Hans nåd är rosen lik, som vinden vaggar,
Hans straff är skarpare än törnets taggar."

Och hopen växte, af hans stämma fjettrad,
Från dag till dag förökades hans mod.
Hos hög och låg brann törst att bli förbättrad:
Det var som feber i Firenzes blod.
Bannstrålen kom från Rom, han var förkättrad,
Men hopen växte som en lavaflood.
Ja, konstens män med deras skönhetsdyrkan
Han från staffliet lockade till kyrkan.

Det kom en dag, då Florens stolta herre,
Lorenzo, nalkades sin dödsminut.
Nog var han sjuk, men — hvad som var en värre —
Hans dufna samvet vaknat upp till slut.

Här gällde tröst: båd' större dock och smärre
Behöfva den, när saften sinat ut.

Men slafvars smicker? Han vill sanning höra.
San Marcos prest kanske skall undret göra.

Han kom. Här skulle i Guds hand han länka
En själ, som alltid från Hans vägar flytt.

"Förlåtelse du får, om du vill skänka
Den stulna frihet åt vårt folk på nytt!"

Det var hans ord. — Då sågs tyrannen sänka
Sin skumma blick, som nyss till nåden flytt.

Han teg. Men munken gick, och oförlåten
Lorenzo dog i synd från herrskarståten.

Så kom en annan dag. Från Florens' murar
Despotens släkt var jagad bort med skam.

Då var det lif vid Arno. Muntra turar
På torg och gator förde lustigt glam.

"Gif akt, mitt fria folk! Förderfvet lurar:
Utur ditt eget bröst det bryter fram",

Ljöd varningen ifrån San Marcos pater,
Besinningsfull midt i upprorets krater.

Han jagar splitets andar bort, de dystra,
Och det blir lugnt i Arnos väna dal.
Han kufvar sinnena, de sydländskt ystra,
Med tjusningsmakten af sin tungas tal,
Och Florens' fjärilar till stämman lystra,
Som dånar i palatsets jättesal
Och ger åt statens lif den rätta formen,
Att stå med makt i farorna och stormen.

Så kom en dag — det var i karnavalen,
Då sinlighetens andar släppas loss —
Der kom en procession från katedralen,
Mångtusen barn, som buro kors och bloss.
Framåt till piazzan gingo tusentalen;
Der var ett bål beredt, en hög koloss.
Dit vräktes bilder, böcker utan ände, —
Allt som kan nära syndernas elände.

Men midt i skaran med profetiskt öga
Och blek som döden sågs en munkgestalt.
"Tänd på!" — han ropade — "I eld sig löga
Skall menskosjälen, när vårt lif är allt.

Då båta syndens falska lekverk föga, —
Låt dem förbrinna! Gud har det befallt.” —
Snart sken blott på en askhop qvällens måne;
Stoft var Ovidius, stoft Decamerone.

Men snart likväl en annan dag det grydde,
Då vinden blåste från ett motsatt håll,
Då Florens' fjärilar sin kämpe skydde:
Det är ju folkets gamla älsklingsroll
Att ledas snart vid den, det tjusadt lydde,
Och med hans hufvud sist att leka boll. —
En vacker natt mot paterns klosterrede
Bröt ut i storm det fria folkets vrede.

Som hjeltar kämpade hans munkar alla
Mot pöbelmassans vilda raseri.
Nej, som pultron skall ej San Marco falla,
Hans lejon står, än är det ej förbi.
Och yxhugg dåna vildt och stridsrop skalla,
Men, alla helgon, hvad skall slutet bli? —
Nu klingar vemodfullt från choret sången:
Då är det slut, — då är den djerfve fången.

Och sist en dag det kom, men det var sorgens
Och skammens dag för Arnos blomsterstad.
Det märktes väl på gatornas och torgens
Förstämda folk, som stod der rad vid rad.
Men se, Firenzes flagg som förr från borgens
Skyhöga tornspets flög så fri och glad,
Och rundtom piazzan trängde sig soldater
Kring republikens stolta potentater.

Då hördes Campanilens klocka ringa,
Som ljuder blott, när döden har sin gång.
Hvad makt har kunnat folkets sorl betvinga? —
En rad af munkar höjt sin dofva sång.
Hvitklädda gossar sina rökfat svinga,
Och tempelfanan svajar på sin stång.
Ett ändlöst tåg! — Sist, af tortyren bruten,
San Marcos hjelte syns, i spetsgård slutten.

På torgets midt igen ett bål sig reser,
Till lön för den, som velat folkets väl.
Der står han blek och stum. En broder läser
Med feberifver för hans arma själ.

Nu är det gjordt. Den snikna lågan fräser
Kring grånad hjessa och kring naken häl.
Allt sveps i kolsvart rök, och folket ryter,
När röda flamman ut ur dunklet bryter.

Det är en saga, gammal under solen,
En minnesstod det är af egen art.
Af dem en krans det står kring påfvestolen,
Och lågan blänker genom seklen klart.
Dock — sanningen står fast ändå som solen,
Och fram hon tränger med ohejdlig fart. —
Men hvem var offret, sången ville måla?
En munk det var, hans namn Savonarola.

Svenska Flaggan.

I Livornos hamn.

Ro på, ro på, min gondolier!
Derborta ligger vår korvett.
Och flaggan under nocken der,
Som far så stolt och lätt,
Det är mitt lands, skall du förstå,
Med gyllne kors och grunden blå.

O, var du länge hemifrån
Och såg till sist din trikolor,
Då kände du dig visst dess son
Långt mer än forna år.
Då kysste du den duken nog,
Som sjöng om hemmets berg och skog.

Ja, ja — jag ville kyssa ock
Det däck, som växt i nord en gång,
Jag ville kyssa skot och block
Och segel, mast och stång,
Och beckiga matrosers rad
Jag ville famna rörd och glad.

Ty der är Sverige, der är allt,
Som Svenskens hjerta kallar sitt.
Känn, ifrån nord det blåser kallt,
Men också friskt och fritt.
Och flaggan der med tungor tre
Mår godt i brisen, kan du se.

Hurra, der står mitt landsmanskap,
Med kinden röd och luggen hvit,
Och väldiga kanoners gap,
Som hviska: kom ej hit!
Jag kommer dock: med gult och blått
Det vinkar mig från rån så godt.

Mitt fosterland, nu har jag dig, —
Ett simpelt fallrep i min hand!
Jag känner dig! Du helsar mig,
Mitt gamla fosterland!
O, aldrig glöms en sådan stund!
Hell gyllne kors på djupblå grund!

San Marcos lejon.

Nu sänker natten sitt dunkla dok
Omkring palatsen vid Brentas flöden.
Venezia slumrar ifrån sitt ok,
Hon slumrar stilla som döden.

Och qvällens vind på lagunen dör,
Gondolen sofver vid strandens påle,
Och hafvet sofver derutanför
I månens darrande stråle.

Och minnet sofver i Dogers hus,
Der för Madonnan en lampa lågar,
Och skuggor leka med nattens ljus
Bland gothiskt sirade bågar.

Sjelft månens vänliga öga lycks
Bak lätta skyar uti azuren,
Blott lejonbilden än vaka tycks,
Högt på sin pelare buren;

San Marcos lejon, med vingar prydt,
Det stolta märket från bättre dagar,
Från tid, då hafven förskräckta lydt
Venezias mäktiga lagar.

Der står bilden på pelarns topp
Och blickar tungt öfver döda vatten.
Af oro fylles dess smärta kropp:
Hvad kan den drömma i natten?

Om flyktad ära, om stundens skam,
Om hafvets drottning i bojer fången,
Om hoppets stråle, som blänker fram,
Se'n seklers natt är förgången!

Månn' därför bilden står redd till språng
Och vredgad luften med svansen piskar
Och skakar vingarne gång på gång,
Om blott från vester det friskar?

San Marcos lejon, tag språnget ut,
Det kungasprång, som ditt folk befriar!
Låt drömmen verklighet bli till slut!
Så upp från jorden det skriar.

San Marcos lejon, lyft vingen snart
Till kamp mot örnen i luftens rike!
Sträck se'n i frihetens rymd din fart,
Som fordom konungars like!

Ligg sist och hvila vid Brentas ström
I månens skimmer från sorg och strider!
Då har Italias förvägna dröm
Fått lif och sanning omsider.

Då eger Dante det fosterland,
Som en gång hägrat för skaldehågen,
Och fri och lycklig Hesperiens strand
Står fram föryngrad ur vågen.

Vid Bavaria.

För sista gången helsar jag en syn,
Som kanske aldrig mer jag ser på jorden.
Derborta höja sig vid himlens bryn
De snöbetäckta kämpar upp mot skyn,
Som skilja söderns paradys från norden.

I skira kläder stå de der på vakt,
Som de ha gjort från världens första tider,
Och floden brusar i de djupa schakt,
Och stormen slår sin harposträng med makt
Och sjunger om de tusenåra strider.

Ty strid det varit ifrån födselns stund
Emellan kylig nord och eldig söder.
Valkyrian, född uppå Germanisk grund,
Bröt in med våld i Gratiens myrtenlund:
Italias bröst ännu af såret blöder..

Det är den strid, som kämpas öfverallt
Emellan ideal och nykter prosa,
Emellan eld och vatten, varmt och kallt. —
Dock sist barbarena frusna hjerta smalt:
Nu styr han dit af annan lust sin kosa.

Så kom ock jag, af din förtrollning förd,
Min hyllningsgård att åt din skönhet bringa.
Jag kom och såg, mitt hjertas bön var hörd,
Min själ fick helsa diktens lunder rörd
Och i dess klara rymd berusad svinga.

Men hvad med tiden vid din barm jag fann,
Du Circes ö, med tjusmakt utan like,
Hvad jag för lif och själ och hjerta vann,
När i din fägring för min blick du brann,
Det lefver nu i minnets sagorike.

Och nu jag sänder dig, Italias land,
Min sista helsning öfver Alpens kummel.
Jag helsar berg och skog och haf och strand,
Din morgonsol, din aftonrodnads brand,
Och nattens frid och dagens ystra tummel.

Jag helsar dig, Venezias underverld,
Med månskensnätter och palats och vågor.
Och dig, Milano, Lionardos härd,
Och gör på dina sjöars glans en färd
Som förr en gång i aftonsolens lågor.

Och du, Firenze, konstens moderstad,
Bland grönt och blommor bäddad mellan bergen,
Hos dig min tanke dröjer, fri och glad,
Och skådar åter dina bilders rad,
Af lif och handling fyllda intill mergen.

Och nu till Roma, minnets bästa skatt!
Jag kan ej säga, hvad mitt hjerta känner,
Som left ditt lif i vårens blida natt,
I höstens lekar under skämt och skratt,
När nordan hviner och sciroccon bränner.

Jag kan ej säga, hur du är mig kär,
Du vård åt minnet och den tysta sorgen,
Ej måla dig mitt brinnande begär
Att se dig fri en gång; — dock, därför är
Guds egen kärlek mig en säker borgen.

Och sprängs en dag den svarta klosterport,
Som stänger från dig livets friska stormar,
Och blir du åter fritt och stolt och stort, —
Då har Han än ett mästerstycke gjort,
Han, som deruppe verdens öden formar.

Och sist, Neapel, hell ditt blåa haf,
Sireners hem och eldnaturers vagga,
Med Tassos barndomsverld, Virgili graf,
Med berget, som Pompeji tog och gaf
Och bär på toppen afgrundsrok till flagga!

Er alla, alla bjuder jag farväl!
Min lyckas tid har flytt i edra lunder.
Nu skall jag bli en ärlig nyttans träl,
Och proppa full med hvardagssorg min själ,
Och fly till er blott korta högtidsstunder.

O nej, en högtid skall min lefnad bli,
Ty jag har left och älskat dock hos eder.
Men sist, Italia, måtte stark och fri
Din framtid gry bland all din poesi!
Det är den varma bön för dig jag beder.

Han, som herrns verldens öden förmår,
Da har Han en ett mästarstyoke gjort,
Och blir så fäst och stolt och stort,
Som stånker från dig livets triska stornar,
Och spårar en där den svarta klosterport.

Med borgen, som Torbjörn tog och gaf,
Med Tasso's barndoms- och Vagnis kral,
Sommars hem och skattens vägar,
Och äst, Koppel, hell ditt blåa hal,

EFTERBILDNINGAR.

Och ty till er blott korta höstbeständar,
Och proppe full med brunnsvatten min själ,
Nu skall jag bli en kung öfver täl,
Min lyckas tid har löst i edra händer,
Er alle, alla gudar jag är vill!

Det är den ymnas hön för dig jag boder,
Din önskelst gör bländ all din poesil,
Men när, Itali, mäste stark och fri,
Ty jag har till och älskat dock hos eder,
O nej, en sögthid skall min helnad bli.

— 101 —

Victor Hugo.

1.

Flebile nescio quid.

OVIDIUS.

Hvarför dölja dina tårars ström?
Säg mig hellre, hvilken dyster dröm
Lockat fram dem i ditt klara öga!
Var det saknad af din barndoms dal,
Eller aningen om nya qval,
Eller minnen, som dig fröjdat föga?

Såg du redan fly din kärleks fröjd,
Dina drömmar, som i rosig höjd
Under morgonen ut hjertat flöda,
Som i ljusa färger för vår syn
Måla hoppets bilder högt i skyn
Och, förr'n qvällen skymmer, äro döda?

Eller kom ifrån en älskad graf
Någon skugga, som en vink dig gaf,
Att din krans har vissnat bort på kullen,
Och som frågade så saktelig,
När du kommer att på sorgens stig
Bedja tyst för dem, som bo i mullen?

Nej, aek nej! — Att locka fram din tår
Jordens eget vanmaktslif förslår.

När var kraften lika stark som hågen?
Hvem är den, som städse målet hann?
Är ej lyckan svek? Och hvilken kan
Gripa skuggan eller hämma vågen?

Leker för vår blick en bild så huld,
Förd på vingar af saphir och guld,
Genast efter den vi styra loppet;
Men farväl med gyllne vingars prakt,
När sin hand på fjäriln barnet lagt,
När ett menskohjerta vunnit hoppet!

Gråt, ty sjelfva lyckan vinner så!
Dina sånger bli mer ljufva då,
Dina klara ögon än mer sköna.

Efter regn förökas solens kraft,
Himlens blåa hvalf får högre saft,
Fältets kullar stråla än mer gröna.

Gråt som Rachel, gråt som Sara gret!
Lidandet hör jorden till, du vet.
Ve dig arma, om du ständigt skrattat.
Herren hjälper den, som fallit har,
Och han älskar som en nådig far
Mest det barn, som sorgens klo har fattat.

Gråt, ty tåren är en skänk, som ger
Kraft åt anden, när han dignar ner
Under bördan af sin synd och villa.
Se, ur tviflets natt der skymtar svag
Strålen af en ny, en bättre dag,
Medan ögats tårar flyta stilla.

Gråt! — Men du har rätt: fördölj din tår!
I ditt hjertas helgedom han får
Högre lif och högre kraft att verka.
Som en ljufvig frukt han ligger der,
Sprider kring en doft, så mild och skär,
Men dess ursprung det kan ingen märka.

Så gör liljan, som för dagens sken
Öppnat har sin blomkalk, blyg och ren,
Och oss tjusar än i qvällen serla:
Dofter sprider hon i solig rymd,
Men i kronans djup, för blicken skymd,
Ligger ofta gömd en fuktig perla.

2.

De todo, nada. De todos, nadie.

CALDERON.

Mitt hjerta, säg mig, hvad bekymrar oss,
Om kungar födas eller menskor slåss
Och segerns jubel sjunges af kanoner,
Om Herren prisas under pomp och glans,
Och natten bländas af raketers dans
Vid högtidsklang af tempelklockans toner?

Nej, lyft din blick till Gud! Du känner det,
Att allt på jorden är förgänglighet.
Ett vingslag blott — och äran mist sitt fäste,
Och kronans guld och mitrans vissna fort
Och är ej värdt de grässtrån, Herren gjort,
Med hvilka svalan bygger upp sitt näste.

Ju mera storhet, desto högre fall!
En obelisk af bomben träffas skall,
När mot ett dufslag dock förderfvet snafvar.

I döden Gud tar kungar till sig opp,
Hans kors är alltid gyllne kronans topp,
Hans tempel golflagdt är med deras grafvar.

I höga torn, I bländande palats,
I hjeltenamn, som fått i häfden plats,
Allt, allt skall tidens hand i stoft förbyta.
Hvad gåtfullt djup! Blott några fot, och allt
I jordens famn är lungt och tyst och kallt, —
Och dock så mycket larm på jordens yta!

3.

Så sträf, så mörk står stammen upp ur marken,
Och regnet strömmar öfver nakna barken;
Men vänta blott, tills vintern har förgått!
Då skall du se, ur dessa hårda leder
Hur blad på blad i dagen ut sig breder,
Och undra på den gröna skrud han fått.

Då må du fråga, hvarför, blyga dufva,
Allt se'n din andes fläkt, den sommarljufva,
Gått öfver detta hjertas sträfva skal, —
Hvarför dess pulsar nu så lifligt hoppa,
Och själen står i blom och sänger droppa
Som honung ur dess kalk, nyss fylld af qual.

Derför att allt härnere lyder lagar,
Att månens glans en dunkel natt förjagar,
Att allt på jord i evig vaxling går.
Att vestanfläkten blad ur stammen drifvit,
Att efter sorgen du mitt solsken blifvit,
Att vintern flytt, och att det nu är vår!

Victor de Laprade.

Sånggudinnorna på stat.

Circenses.

Muser, gudarne fly . . . gaplystne narrarne komma.

Följen beskedligt er tid, tagen er verld, som
den är!

Nog af predikan man hört: — "plats!" ropas det
nu på theatern;

Lemnen er altarering, — klättren på tiljorna
raskt!

Stigen för alltid ned från de snöomtöcknade höjder,

Hvilka fördystras af bön, manliga tankar och ord;

Der man dock känner alltjemt, att en Gud än tyn-
ger på hjertat,

Der det fins blygsel — åh nej . . . ledsnad, så
menade jag.

Muntren oss! Sörjen därför, att kejsaredömet har
roligt,

Er tillkommer det just narra oss andra till skratt.

De, hvilka lyssna på er, ha förbålt finkänsliga nerver:

Skonen, i Herrans namn, örat för braskande ljud!
Ära och frihet och pligt må man undertrycka i
språket;

Endast i vers någon gång duga de må till ett rim.
Nej, vara glad, det är allt, och konsten, den älskliga leken,

Rätt oveldigt i dag ratar båd' djefvul och Gud.
Boileau sagt, att med anletet helt nedsöladt i
vindrägg

Hafven I börjat en gång, Muser, som narrar
ert lif.

Kära, försöken att skratta ännu, fast åren förrunnit,
Medan man vandrar förbi, söken att fiska en
slant!

Åken på Thespis' char, grannt prydd med den brunstiga bocken,

Åken från scen till scen kring i det nya Paris!
Och för att egga dess mer våra öfverretade nerver,

Må edra vissna behag lifvas af glitter och smink!
Från blomsmyckad salong till gatorna, fulla med
höstsmuts,

Konsten må dansa som narr, dansa med bjellror och staf!

Stundom, skolen I se, är det godt att lifvet för-
ljufvas,

Samt att man följer sin tid, lemnande skogar-
nes skygd.

Hvarför på trefot jemt, och hvarför alltjemt i tri-
bunen?

Uppe på höjden hos er blir man i sanning ej
fet.

Tagen er tjenst! Då kunnen I snart hos en väldig
Mæcenas

Äta ert dagliga bröd, vinna en ställning på stat.

Hvar och en har sitt kall, och Muserna, hvad
man må säga,

Ega sin nytta likväl, — dock framförallt kome-
dien.

Äfven ett folk, som består utaf valmän, lefver dock
icke,

Om för dess bästa det sörjs, endast af röstning
och bröd.

Nå, för att vänner förbli, så välan, kamrater och
fränder,

Låtom oss gifva vårt folk stundom parader och
ståt!

Vi ej ega som Rom gladiatorsspelen och circus,

Kuskar gröna och blå, tigrar, som spela sin roll.

Vi hafva tidningar nu, och vi ega romaner och dramer;

Mången försmäktande själ ställer man dermed

tillfreds.

Framgent skall i en stat, som är välstyrd, allt

vara nyttigt,

Äfven poeterna, — ja, sjelfva "le singe savant."

Just för att tänka med lif och med fart, må man

äfven sig roa:

Det är ditt väsendes grund, Musa, din adliga

börd.

Derför också, när vi fått parkettbiljetten i handen,

Reses ett tempel af oss, Pajas-Apollo, åt dig.

Gudarne, smått på förfall, inträda — hvad tycks?

— i polisen.

O, I nio, som nu — gamla, men unga ändå —

Stigen från Pinden ned, och som drömmen om

mäktiga hjeltar . . .

Gån att hos inspektörn taga för claquen er plats!

Sångmör, ack, hvilken heder likväl, att ej tänka på

lönen,

Kunden I fått i en stat, der man har sørjt för

sitt folk,

Om man från början rangerat sig rätt, om bara
försigtigt

Menskorna sträfvat att ge absolutismen sin hjälp;
Om i er skickliga hand, marscherande snällt efter
trollspö't,

Pennan liksom ett gevär laddat och skjutit i takt;
Om edra lyror, stämda i ton efter gatornas skrällen,
Spelat Hosanna i kapp med muskedundernas sång;
Om blott kritiken med smidig gestalt samt full af
förtjusning,

När det behöfdes ibland, tagit gendarmernas
plats
Och med en blick, som är öppen för tidens mäk-
tiga under,

Fått med sitt giftiga stift teckna de knorrandes
namn.

O storartade tid, o lycka, som blifver vår andell!
Sainte-Beuves ljufliga dröm varder nog sanning
en dag,

När utaf människans själ och af alla dess skilda
förmågor

På militäriskt vis ett regimente man gjort.

Snart efter nummer och namn samt allt efter gra-
der och vapen

Skola vi konsterna se vandra i ståtlig parad;
Se någon fyr, utskrifven i dag, barfota och tarflig,
Blifva kanhända en gång öfverste — kanske
marskalk,

Alltid beroende på, hvad han nyttjar uti sina loftal:
Prosa med nykter lunk eller med lyriska språng.

Redan slår man apell uppå lärdomens luftiga höjder,
Värfvarnes ljuffiga röst, klangen af guldets jag hör.
Hela azuren sig rör: en stor bataljon utaf svaner
Bildar i truppernas tète kedjor, vedetter och
vakt.

Stolta Pegasen med betsel och stång piafferar i
molnen,
Höljd i ett himlaschabrak, sålladt med stjernor
af guld.

Hör, Philomeles musik under ömt upplyftande toner
Klingar från höjden så ljuft: "föd oss, o fäder-
nesland!"

Der Vaudevillen höjt sitt hurra, den lätta husaren,
Der voltigören Roman går med "i armen gevär."

Artilleristen till häst, Feuilleton, försedd med ra-
keter,

Smattrar och fräser och sist drar sig tillbaks un-
der skratt,

Medan ur armstrongs-gap de artiklar, som "le-
dande" kallas,

Slunga mot Kremlins borg samt Vatikanen sin
eld.

Der Historiens sappör "rentvättar sitt linne" och
måttar

Hugg mot de män, dem man såg dö vid Pharsa-
lus en gång.

Der med karbinen i hand genom öppningar, gjorda
i muren,

Krönikeskrifvarn ger eld uppå de gamla partin.
Filosofien mellertid, den gamla försigtiga jung-

frun,
Väpnad med harnesk och hjälm, bildar den
kloka reserv.

Allt är nu klappadt och klart, och man väntar blott

ordres: "framåt marsch"!
För att manövern skall gå — alldeles som vid

Chálons.

Undan! Ty stämman jag hör af kritikens stormiga
förtrupp:

Mörsarn den drar i sitt spår, sopande rent i
sin väg,

Bjuder oss allmänt in, prosaisters och rimmares
skara,

Att för en större terrain rifva hvad sederna byggt.
Plats för de soldade sångens mör, bort mötande
hinder!

Folket, det goda, bör få gratis spektakel och bröd.
Dock, hur fatalt, i sin väldiga flygt är den nyaste
konsten

Fjettrad af sagor ännu, sagor om dygden och
Gud.

Kasta då Gud öfverbord, herr poet, och i vex-
lande toner

Låt dina herrliga verk sjunga materiens lof!
Gammalmodigt är allt idealt. Nej, det verkliga
lefvel

Lägg du en sjukhuslukt in i roman på roman;
Timra du burar af dem, utaf rasande bestar be-
bodda,

Stick du din näsa med lust in i hvarenda alkov;

Måla för oss hvar sår, hvar slipprig bedrift som
du möter,

Och, som kritiken det nämnt, helst i "den blodiga stiln"!

Ja, för att konsten skall riktigt bli gödd, må du
draga till stacken

Allt, hvad förruttnadt och dödt fins inom menskonatern.

Lyckliga du! Dig vänta som lön både sysslor och
stjerner

Samt editioner i mängd, — två gånger tio till
minst.

Och Monitören, min vän, uti sex långrandiga
spalter

Skall i sin måndagsrevu fläta din doftande krans.
Ja! hvem hvet? För den skola, der förr våra tänkare bildats,

Visar som mönster han fram kanske din frodiga stil. —

Eller skulle du, morsk till humör och med lekande
penna,

Frestas att Voltaire's udd taga för roskull i
arf,

Vänd dig till furstarne blott såsom han med artiga
saker:

Utan en tvekande min tänker och talar du fritt.
Då kan du njuta din fröjd att på dörrn Jesuiterna
jaga,

Fröjd, som beständigt är ny samt mot förföl-
jelse trygg.

Då kan, utan att dölja ditt spel, som orakel du
säga

Cæsar, att påfve han är, säga, att folket är Gud.

Ädelmodiga tid, som min vers ej vågar att såra,

Då af det trotsande svärd pennan sin order begär;

Då pamfletter och smuts spys ut af reffelkanoner,

Då sina drängar man ger rätt att skrupensa
sin Gud;

Då de förvista och hela den hop, som orätt har
lidit,

Skymfas på köpet, se'n först kaffe man lagt
dem i mun;

Då den förnekar sitt ok, som spänner sig sjelf
framför charen,

Då en tribun man sig tror, när man är simpel spion.

Gladiatorer! Framåt, I bläckhornshjeltar, till Circus...

Nej, jag har orätt. Förlåt! Gycklare, ville jag sagt,
Fram till er marknadsplats! — All hvissling har

Lictorn förbjudit,

Prætorer betalar er lön, drängar bedömma er
konst.

Ställen er upp på ett led och i rang efter växten
och sägen:

"Cæsar, var helsad af dem, hvilka du föder så
rundt!"

Nu mån I hoppa en stund och ge hals, huru myc-
ket I orken!

Dragen ur fickorna fram pipor och sablar af trä!
Rabblen ännu en gång för den sammanskockade
massan

Er melodram med sin ståt, härmande dumt e-
popéen!

Praten om tiondeskatt, om Europa och feodalismen,
Och hur med purpurn ibland kungar ha torkat
er fot!

Ropen ert: vive la gloire! — men ur vägen med
aristokrater, —
Egalité — det är klart — dock blott för blu-
sernas folk!

Undan med skräflarnes här, men plats för en karl,
som kan tiga!

Schelde och Rhen må bli gräns! — Tyst dock
för tusan dermed! —

Stöten, ja, stöten med kraft! Snart nog edra fiender
ega

Hvarken en boklådsdisk, tryckare eller journal.
Striden i saknad af stridande män helt enkelt är
slutad,

Segern — ja, segern är er... som uti circus precis.

Nu för att komma till ro, för att stilla vår re-
tade galla,

Låt oss i samlingen lungt vandra med tallrik
omkring!

Nå, då börja vi först helt naturligen med herr
Prefekten,

Som af en nådig försyn skaptes att jemt vara
nöjd.

"Bra, rätt bra!" — Så klingar hans mildt maje-
stätiska stämma.

Åh, hvilken lycklig minut! Åh, hvilken präktig
kollekt!

Bankens sedlar och rullar af guld och galloner och
stjernor,

Värja med gyllne beslag, som dig på hälarne
slår,

Ända till adelsbref eller hermlins-brämade mant-
lar,

Om du har vacker figur eller ett klingande namn;
Stundom också några klumpiga sous, — förlåt
mig, o sångmö,

Fingra dem ej med förakt! — hyggliga kunders
tribut.

Rikligen har du då fått af den snöda metall, som
dig lockar;

Kom du i träskor hit, reser du bort i kalesch.
Men från den glänsande char, hvilken förer dig
fram i din höghet,

Om du dernere på jord ser någon trumpen
gestalt,

Någon af dem, hvilka tredskas ännu, en borta i
landsflykt,

En på sitt vindsrum dold, gömma sin gamla
kokard,

Eller en annan, med samma förakt, men icke så
trotsig,

Som af en helig pligt hålles i band vid sin
tjenst, —

Då med en skämtsam ton dina gudars ära du
sjunger,

Ser på den stackarn med hån, klappar på fie-
kan — och far.

Vänner, låtom oss hvila en stund uti minnenas
trollkrets,

Fly till de dagar, som gått, fly till de kom-
mande dar!

Aftonens dunkel är när. — Men mins du den
rodnande morgon,

Hvilken oss väckte till sång, alla, som sjunga
ännu,

Medan vår lågande själ, jungfruligt blyg i sin o-
skuld,

Kysste med ungdomslust sångens och frihetens
bild?

O, hur vi lyssnade då vid porten till sångare-
templet,

O, hur hvart grand poesi talade gudarnes språk!

O, hur vi dyrkade då våra halfgudliknande skalder,
Hvilka med tonernas dyrk öppnade himlen för oss!
Det var den tid, då man älskar och tror utan
sans eller hvila;

Då för vårt land och för oss, o, hvilka dröm-
mar af hopp!

Stolta vi vandrade fram, och vi visade öppet för
verlden

Heliga vänskapsband, sköna som kärleken sjelf,
Visade verlden också vår kärlek, ädel och solklar,
Som när i himlen ibland englarna älska hvarann.

Dock — tillbaka till stunden igen! Angifvare lura
Lömskt i journalernas hörn öfver författarnes ord,
Färdiga hvarje minut, bara nitet vaknar, att märka
Hvart litet ord, som förmår skaffa gendarmen
en fångst.

Nej, man får vara tillfreds, om det regnar eller är
solsken,

Om det är varmt eller kallt. — "Rosor jag älskar
i hyn,

Tål icke magert folk, med kinder så bleka som döden:
Den, som ej ler, har förtjent spetsas på pålen
till straff."

— Ropar den skugga, som följer er tyst med vakande blickar —

”Vill han ej roa sig, — godt, stöt då den uslingen ned.”

O, hvilka framsteg! Snart äro vi jemngoda med China.

Tänk hvilken konst i vår press, denna berömda maschin!

Aldrig en kort diskussion, som ej öfverflödar af bakhåll,

Lejonens lif under hand såldt utaf Räfvarnes slägt!

Och denna ömkliga hop, som är gjord för att stoppa sin pipa,

Talar och skrifer så stort om ”åttinio” ändå!

Nej, låt oss skämta och le! Du har rätt, du skratande skara,

Vreden — det märker man nog — är ej på modet hos oss.

Se, din satir är absurd och, hvad värre ändå, den är tråkig:

Komma och störa vår fröjd med din allvarliga röst!

O, hvilken klassisk tölp, som sätter till doms öf-
ver verlden,
För Bertrand och Macaire, Tacitus och Juvenal, —
Öfverlemnar Tartuffe åt Camilli rasande vrede,
Väcker ur grafven en Cid för att ge Masca-
rille stryk!
Sångmö, vänd då tillbaks under Ilions frejdade
murar,
Vänd dig till hjeltar, en gång närde med le-
jonens merg!
Ställ till Minerva och Mars din bön, att de hjälp
dig bevilja,
Låt Diomedes, din vän, eller Achilles slå till,
Vräkande väldiga block utaf klippor, stora som
stadstorn,
Hvilka för tjugu bland oss rörde sig knappt från
sin plats!
Låt dessa viggade spjut, som smiddes en gång
af Vulcanus,
Slungas af Jupiters hand ned bland de stinkan-
de kräk!

Byron.

Mörkret.

Jag såg en dröm, som var ej blott en dröm.
Förbi var solens ljus, och stjernorna
I rymden vandrade med bleknadt sken
Och utan banor. Hölj'd af is, vår jord
Sig svängde blind och mörk i månlös luft;
Och morgon kom och gick och kom igen,
Men bragte ingen dag, — och jordens barn
Förglömde sina lidelser af skräck
I denna ödslighet, och hvarje själ
Förstelnat i en sjelfvisk bön om ljus.
Vid eldar lefde man, — och kungens thron
Och kejsarens palats och tiggarns kåk
Och allt, som nämns en boning här på jord,
På bål brann opp, — och städer offrades,
Och folk sig trängde kring sitt brända hem,
Att än en gång hvarann i ögat se.
Den lycklig var, som i vulkanens nejd
I skenet af dess bloss sin boning fäst. —

Ett hopp, ett fruktansvärdt stod qvar ännu:
Man tände eld på skogarne till sist;
Men stund för stund de föllo ned till stoft,
Och stammarne, som brakade omkull,
Utsläcktes knattrande, — och allt var svart.
På folkets anlet i förtvifflans ljus
Ett spöklikt uttryck låg, när af en slump
En strimma föll derpå: en låg på jord
Och gret med hand för ögat; en, med kind
Mot knutna handen lutad, satt och log.
Och en sprang af och an och underhöll
Med bränsle sorgebålet och såg upp
Med fänig ängslan mot den mörka skyn,
Den döda världens svepduk; så på nytt
Förbannande han föll i stoftet ned
Och tänder skar och tjöt. Den vilda falk
Spratt till af skräck och fladdrade till jord
Och slog med vingen matt. De vilda djur
Med bäfvan kommo tämda; ormen sjelf
Bland mängden krälade i ringlar fram
Och hväste, tills han föll för hungerns bett.
Och kriget, som en stund ej varit till,
Fick lif igen; — ett mål man köpte sig
Med blod, och mulen satt hvar man för sig

Och åt sig mätt: förbi var kärleken.
All jorden var en tanke, det var död,
Snabb, ärelös, — och **H**ungersnödens qual
Sig närde på inelforna: — man dog,
Men döda stoftet fick dock ingen graf.
Den magre slöks utaf den magre opp,
Ja, hunden åt sin herre, — utom en:
Han satt der trogen vid ett lik och höll
På afstånd djur och menskor med sitt skall,
Tills hungern grep dem, och den trötta käft
Till liket drogs; han sjelf ej föda tog,
Men med ett ömkansvärdt, beständigt tjut
Och med ett snabbt förtviflans skri, den hand
Han slekte, som ej smekte mer — och dog. —
Af hunger mängden smältes småningom;
Blott tvenne lefde i en väldig stad,
Fiender båda: nu de mötas vid
Den ringa glöden på en altarplats,
Dit massor hopats utaf helga ting
Till verldsligt bruk. De söka efter eld,
Och skrapa skälfvande med knotig hand
Den svaga glöd, och deras matta pust
Ett ögonblick ger åt en låga lif,
Ett uselt skenlif: så de lyfta opp,

När det blir ljust, sin blick och se uti
Hvarandras anlet — hu! ett skrik — och dö; —
Just för sin egen hisklighet de dö,
Men ej de känna den, uti hvars drag
Sitt märke hungern gräft. — Vår verld var tom,
Den rika, mäktiga var nu en klump,
Ej gräs, ej träd den bar, ej folk, ej lif, —
En dödens klump. — Ett chaos blott af stoft.
Nu stodo haf och sjö och floder still,
Och intet rördes i det tysta djup.
Skepp lågo ruttande på hafvets våg,
I stycken föllo masterna, och tyst
De döko ned i djupet utan squalp.
Död vågen var, förbi var ebb och flod,
Dess herre, månen, slocknat re'n förut.
I stockad luft dog vindens sista suck,
Och skyarne försvunno; mörkret ej
Behöfde dem. Det sjelft all verlden var.

Heinrich Heine.

Ur Nordsjöbilder.

Stiltje.

Spiegelstillhet! Sina strålar
Kastar solen öfver vattnet,
Och i vågens gyllne yta
Skeppet plöjer gröna fåror.
Bredvid styret, sträckt på magen,
Ligger båtsman, tyst han snarkar.
Segelsömmande vid masten
Hukar beckig kajutvakten.

Bakom smutsen glöder kinden
Blodröd, vemodsfullt det rycker
Kring hans breda trut och smärtsamt
Blicka upp hans stora ögon.

Ty framför honom kaptenen
Svär och gormar: Du, din spetsbof!
Spetsbof, nå bekänn! En sill du
Stulit har utur min tunna.

Spiegelstillhet! Se, ur vågen
Dyker upp en liten löja,
Värmer hufvudet i solen,
Plaskar lekande med stjerten.

Dock — ur luften skjuter måsen
Ned på fisken, snabb och säker,
Och, med rofvet lyft i näbben,
Upp emot det blå sig svingar.

Hafsspöket.

Jag åter låg på skeppets reling
Och såg med drömmande öga
Dit ned i det spegelklara vattnet,
Och djupare, djupare såg jag, —
Tills djupt på hafvets botten,
Först som en ljusnande dimma,
Småningom dock med klarare färger
Kyrkotorn och kupoler sig viste
Och ändtligt solbelyst en hel stad,
Gammaldags, Nederländsk
Och lifvad af menskor.
Förnumstiga män i svarta mantlar,
Med hvita halskrås och gyllne kedjor,
Och långa värjor och långa i synen,
Skredo fram på det hvimlande torget
Till den höga rådhustrappan,
Der kejsarbilder af marmor
På vakt stånda med svärd och spira.

Framför de långa husrader,
Med spegelblanka fönster
Och pyramidiskt formade lindar,
Vandra sidenfrasande jungfrur,
Smärta om midjan, med blomstrande kinder
Sedesamt gömda i svarta mössor,
Och med framqvällande guldhår.
Brokiga herrar i Spanska drägter
Stoltsera förbi dem och nicka.
Bedagade fruar
I bruna, gammalmodiga kläder,
Med psalmbok och rosenkrans i hand,
Ila med trippande steg
Till den stora dômen,
Af klockornas toner ledda
Och af brusande orgelklang. —

Mig sjelf det grep, det fjerran ljud,
Med helig, sällsam rysning.
Oändlig längtan och djupt vemod
I hjertat smög, —
Mitt knappast läkta hjerta.
Det var, som om af kära läppar
Med kyssar höljdes än dess sår

Och började på nytt att blöda —
Heta, röda droppar,
Som sakta, sakta falla ned
På ett gammalt hus dernere
I den djupa hafsstaden,
På ett gammalt högt spetsgafvelshus,
Så menskotomt, så melankoliskt,
Blott att i nedre fönstret
En flicka syns,
Med kinden mot armen stödd,
Som ett stakars öfvergifvet barn, —
Och jag känner dig, stackars öfvergifna barn.

Så djupt, hafsdjupt alltså
Du dolde dig för mig
Af barnsliga nycker
Och kom icke mer hitupp,
Och främmande satt du bland främmande menskor
Århundraden långt,
Allt medan jag, med själen förtärd,
Öfver hela jorden dig sökte,
Du evigt älskade,
Längesen förlorade,
Ändtligt återfunna! —

Jag har dig funnit åter, och nu jag skådar
Ditt kära anlet,
Dina kloka, trogna ögon,
Ditt ljufva löje, —
Och jag kommer dit ned till dig,
Och med utbredda armar
Störtar jag mig ner till ditt bröst . . .

Men uti rättan tid just
Grep mig i foten kaptenen
Och drog mig från relingen
Och ropte, försmädligt leende:
Doktor, är ni rent förbannad?

198
3

Jag var den författaren, och en jag skålar
Ditt krusad
Läs
Mitt hjertas dröm

Friedrich Rückert.

1.

Låt oss skåla
Låt oss skåla

Jag sökte skydd i vinterns dagar
Mot storm och regn;
Mig redde dock försynens lagar
Ett himmelskt hägn.
O, hur det klingar sannt och godt:
Den litet sökte, mycket fann!
Jag sökte stundens hvila blott, —
Min vandrings mål jag vann.

En vänlig dörr jag öppen trodde
För vandrarns fot; —
Ett hjerta, der blott kärlek bodde,
Mig tog emot.
O, hur det klingar sannt och godt:
Den litet sökte, mycket fann!
Jag ville henne gästa blott,
Mitt hjertas dröm jag vann.

2.

Nu är han kommen
På stormens vingar
Mitt hjertas helsning
Mot honom klingar.
Hvem kunde ana,
Han från sin bana
Den blyga blomman skulle spana?

Ja, han är kommen
På stormens vingar.
Mitt arma hjerta
Hans blick betvingar.
Har mitt han tagit?
Har hans jag dragit?
Ack nej, de mot hvarandra slagit.

Ja, han är kommen
På stormens vingar,
Men vårens fröjder
Min själ han bringar.
Nu bort han jagar,
Dock ej jag klagar,
Ty min han blir i alla dagar.

Anastasius Grün.

Mannens tårar.

Flicka, såg du nyss mig gråta?
Se, en kvinnas tår så skär
Flyter liksom dagg från himlen,
När den vattnar blomstrens här.

Gråtes den af dystra natten,
Bringar morgonsolen den, —
Svalkad blott af daggen, lyfter
Blomman gladt sin knopp igen.

Mannens tårar likna hartset
Utur österns ädla stam;
Djupt i trädets hjerta slutet,
Sipprar det blott sällan fram.

Skära måste du i barken
Ända in i stammens merg,
Förr'n den ädla saften droppar
Klar och ren med gyllne färg.

Väl kan källan snart försina,
Stammen grönska frisk och klar
Och än helsa många vårar,
Såret dock — det sitter kvar.

Flicka, tänk ibland på trädet
Fjerran bortom östervåg;
Flicka, tänk också på mannen,
Som en gång du gråta såg.

Konst och dikt.

Musulmännens lära manar:
Menska, måla ingen bild!
Kanske står den, förr'n du anar,
Lefvande från duken skild.

Ve, när bilden dig anklagar
Som en usel fader då;
Mördarn lik, som furien jagar,
Skall för Allahs thron du stå. —

Så kan ock det språket klinga:
Skald, du skape ingen bild,
Som din själ ej mäktar bringa
Lefvande från ordet skild.

Ve, när bilden dig anklagar
Som en usel fader då;
Mördarn lik, som furien jagar,
Skall för sångens thron du stå.

Aldrig må du rosor drifva
Fram ur intets tomma stoft,
Kan du ej åt kalken gifva
Lifvets tecken: glöd och doft.

Skola näktergalar sjunga,
Fråga först, om du förmår
Lära deras hals och tunga
Slå, som näktergalen slår.

Ingen stjerna må du sätta
Uppå himlens blåa hus,
Kan ditt hjertas sol ej mätta
Den med äkta stjerneljus.

— Så läge solen stjär —

Ur axurväg igen,

Och blott ett enda öga

Till henne blickar än;

Så läge luffen stormar,

Och äskan i höjden vär,

Och vid dess hän med ängslan

Ett bävande hjerta slår;

Den siste skalden.

"Säg, må ej skalden tröttna
Vid diktens lek en gång?
Är den till slut ej sjungen,
Den eviga, gamla sång?

Har han ej längesedan
Tömt ymnighetens horn,
Ej plockat alla blommor,
Ej skördat hvarje korn?" — —

Så länge solen stiger,
Ur azurvåg igen,
Och blott ett enda öga
Till henne blickar än;

Så länge luften stormar,
Och åskan i höjden går,
Och vid dess dån med ängslan
Ett bäfvande hjerta slår;

Så länge efter skuren
Regnbågen står i sky,
Och än till frid och försoning
Ett såradt bröst vill fly;

Så länge nattens rymder
Med stjernors säd besås,
Och af en enda menska
Dess gyllne skrift förstås;

Så länge månen lyser
Och hjertat längta kan,
Så länge skogen svalkar
En tröttad vandringsman;

Så länge våren grönskar
Och rosenbusken är röd,
Så länge kinder smila
Och ögon stå i glöd;

Så länge grafvar smyckas
Med sorgens blomster ännu,
Så länge ett öga kan gråta,
Ett hjerta brista itu:

Så länge sångens gudinna
På jorden vandra skall
Och jublande med henne
Den, som fått diktens kall.

Och under sång och jubel
I jordens sista dar
Bort som den sista skalden
Den sista menskan drar. —

Se, Herren håller världen
I sina händer än,
Liksom en vårlig blomma,
Och blickar glad mot den.

Om denna jätteblomma
En gång har blommat slut
Och jordar, sol och månar
Som fröstoff spridas ut;

Då frågen först, om lusten
I än ej mist en gång,
Om den till slut är sjungen,
Den eviga, gamla sång.

6000131272

Göteborgs universitetsbibliotek

